

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIO – JANUARY 20, 2010 • Vol. CI Nr. 12

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-19-10

PERIODICALS

Čikaga, sausio 19 d. („Draugo“ info) – Š. m. sausio 17 d. vyko JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Park apylinkės metinis susirinkimas. Jo metu buvo pristatyta praėjusių metų veiklos ataskaita, perrinkta apylinkės valdyba ir išrinkti delegatai į Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimą.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Ministro likimas vis dar neaiškus

Vilnius, sausio 19 d. (BNS) – Artimiausiu metu prezidentės Dalios Grybauskaitės ir premjero Andriaus Kubiliaus susitikime bus kalbama apie šalies vadovės kritikuotą užsienio reikalų ministrą Vygaudą Ušacką. „Atsiliepdama į premjero prašymą, prezidentė susitiks su juo aptarti politinę padėtį šalyje, valdančiosios koalicijos klausimą ir užsienio reika-

lų ministro V. Ušacko klausimą“, – sakė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys.

Prezidentė pirmadienį susitiko su ministru pirmininku ir jo vadovaujamos Vyriausybės ministrais. Ar bus keičiami kurie nors ministrai, nei prezidentė, nei premjeras neatskleidė – esą susitikime kalbėta tik apie būtiniausius šių metų darbus.

„Reikia Vyriausybės, kuri galvotų apie šalį ir darytų tai, ką privalo daryti šioje situacijoje Vyriausybė ir atsakingai siekti rezultatų, – po susitikimo sakė D. Grybauskaitė.

Prezidentė pridūrė, kad už rezultatus turės atsakyti A. Kubilius, taigi jam svarbiausia turėti patikimų ministrų kabinetą. Premjeras taip pat pabrėžė, jog svarbiausia – ne asmeny-

bės, o darbai ir jų rezultatai.

Šalies vadovė nurodė Vyriausybei 8 svarbiausius uždavinius šiais metais. Tarp jų – ekonomikos atgaivinimo užtikrinimas, darbo vietų kūrimo strategijos kūrimas, konkurencingumo skatinimas, monopolinių kainų mažinimas, taip pat kova su korupcija ir šešėline ekonomika, išipareigojimų žmonėms vykdymas.

Prezidentė padėkojo užsienio šalių diplomatams

JAV ambasadorė Ana E. Derse (k) ir prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 19 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė padėkojo užsienio šalių diplomatams už jų indėlį plėtojant Lietuvos ir jų atstovaujamų valstybių dvišalius santykius, kurie ypač svarbūs dvidešimtąsias Nepriklausomybės metines minintčiai Lietuvai.

„2010 m. Lietuvai bus sudėtingi ir svarbūs metai. Tai bus valstybės ekonomikos vystymo ir atgaivinimo metai, taip pat – mūsų užsienio poli-

tikos svarbiausių tikslų įtvirtinimo metai“, – pažymėjo prezidentė D. Grybauskaitė susitikime su Lietuvoje reziduojančiais užsienio valstybių ambasadoriais.

Kalbėdama apie pagrindinius užsienio politikos uždavinius prezidentė pabrėžė, kad Lietuva toliau aktyviai prisidės ir prie Europos Sąjungai svarbių problemų sprendimo, ir prie naujos NATO strateginės koncepcijos rengimo.

Premjeras atvyks į Jungtines Valstijas

Vilnius, sausio 19 d. (ELTA) – Ministro pirmininko Andriaus Kubiliaus vadovaujama delegacija sausio 31–vasario 6 d. atvyksta į JAV. Planuojama, kad premjeras ir delegacijos nariai lankysis San Francisko, New York ir Washington, DC miestuose.

Pasak premjero patarėjo Mykolo Majausko, būsima kelionė į JAV skirta Lietuvos Vyriausybės ilgalaikių investicijų politikos skatinimui, darbo susitikimams su būsimais investuotojais, JAV aukštųjų technologijų ir informacinių technologijų bendrovių vadovais.

„Keliame ambicingus tikslus – aktyviai ‘medžioti’ investicijas ir skatinti verslo bendradarbiavimą, suteikti informaciją iš pirmų lūpų, kurti investicijoms patrauklų įvaizdį, įtvirtinti Lietuvą kaip paslaugų ir inovacijų centrą bei stiprinti ryšius su tarptautiniais investiciniais fondais“, – sakė premjero patarėjas.

Planuojama, kad A. Kubilius apsilankys Stanford University, susitiks su aukštųjų technologijų bendrovių atstovais, taip pat – su JAV Lietuvių Bendruomenės nariais.

Šiame numeryje:

- **Skautybės kelias. 2009 m. rudens iškyla į Rako stovyklą (p. 2, 8)**
- **Ko reikia Haičiui? (p. 3)**
- **K. Girniaus skiltis (p. 3, 8)**
- **V. Urmana: „Kai muzikuoji – gyveni kitame išmatavime“ (p. 4–5)**
- **Trims lietuviams gydytojams – aukščiausias įvertinimas (p. 5)**
- **Sausis – nacionalinis glaukomos mėnuo (p. 8)**
- **Atsiminimai (151) (p. 9)**
- **Fotografijų albumas, skirtas lietuvių klasikui (p. 10)**

Valiutų santykis

1 USD — 2.40 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Sekmadienį paskelbta „BBC World Service“ apklausa rodo, jog ne klimato kaitą, ne terorizmą ir net ne karą žmonės laiko rimčiausia šių dienų problema, bet skurdą. Apie nepaprastą skurdą kone visose gyvenimo srityse girdime ir žiniasklaidos pranešimuose apie praėjusią savaitę nuo žemės drebėjimo nukentėjusį Haitį. Pagalbą teikiančios organizacijos skundžiasi ypač prastais, negrįstais keliais, apgailėtina oro uosto ir kitų svarbių objektų padėtimi. Skurdą, kaip vieną pirmųjų priežasčių, reikia kaltinti ir dėl šioje šalyje prasidėjusių parduotuvių vagysčių ir kitokio turto graibstymo. Kaip pastebėjo Haiityje gyvenantys užsieniečiai, ten žmonės gyvena ne kita diena, ne rytojumi, o šia diena. Šiaip ne taip išgyvenus dieną, kitą dieną jų ir vėl laukia kova už būvį.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

2009 metų rudens iškyla į Rako stovyklą

DONATAS RAMANAUSKAS

Dariaus ir Girėno prityrusių skautų draugovės draugininkas

Spalio 23 d., penktadienis

Susirinkome Pasaulio lietuvių centre, Lemont, 6 val. v. Brolis Juozas Kapačinskas pakrovė visą turtą į savo kepyklos sunkvežimį, o brolis Donatas Ramanauskas paruošė mikroautobusą. Keliavome kartu su geltonšlipsiais skautais ir keletu jūrų jaunių, kurie važiavo atskirais automobiliais mūsų karavane. Pajudėjome 7 val. v. Oras lietingas, bet niekas to nebijojo, visi su dideliu entuziazmu pradėjo kelionę.

Mūsų kelionės dalyviai

Prityrusieji skautai: Rimas Baršketis, Gilius Blinstrubas, Justinas Bobinas, Aleksas Jučas, Vidas Kulbis, Matas Lapkus ir Vilius Sieczkowski.

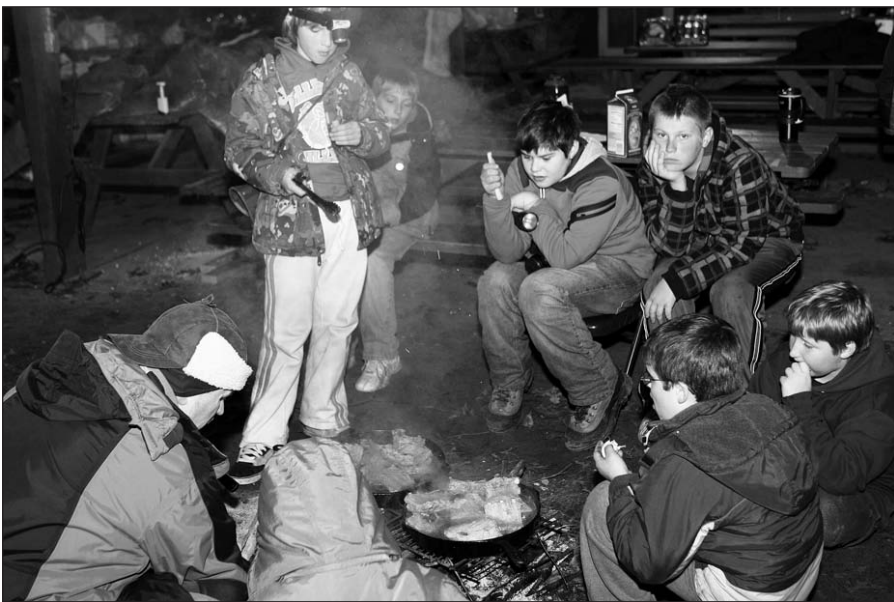
Prityrusių skautų vadovai: Donatas Ramanauskas, Juozas Kapačinskas, Vytenis Lietuvninkas, Linas Sutkus, Audrius Aleksiūnas, Andrius Markulis ir Marius Stalionis.

Skautai: Zenius Liubinskas, Adomas Kelpša, Kęstutis Kelečius, Matas Stankus, Jonas Deuschle, Mantas Matikaitis, Marius Mereckis, Mozė West, Gytis Blinstrubas, Konradas Pečiulis, Lukas Kulbis, Aleksas Bacevičius, Gytis Kelmelis ir Vilmantas Stankus.

Skautų vadovai: Aldis Liubinskas, Robertas Blinstrubas, Andrius Stankus, Andrius Valaitis, Kazys Matikaitis, Harvey Levin ir Edis Burokas.

Pakeliui trumpam sustojome pavalgyti „McDonald’s“ restorane. Po to važiavome ligi Grand Haven miestelio, kur sustojome „Meijer’s“ maisto parduotuvėje apsipirkti maisto

savaitgaliui pagal iš anksto paruoštus maisto sąrašus. Iš parduotuvės išvažiavome jau po vidurnakčio. Lyja, lyja, lyja, bet privažiavus Rako stovyklos vartus, lietus nustojo lyti. Visi laimingi pastatėme palapines ir greitai sukritome į miegmašius keletos valandų poilsiui.

Spalio 24 d., šeštadienis

Kėlėmės 7:30 val. r. Prityrę skautai pusryčiams ruošė „breakfast burritos“, o skautai valgė paprasčiau – javainiai (cereal), karšta kakava, riestainiai. Jie skubėjo ruošti savo 10 mylių žygiui. Po pusryčių prityrusieji skautai apsitvarkė ir pasiruošė savo žygiui. Jie buvo paskirstyti pagal savo skiltis, jiems užrištos akys ir nuvežti aplinkiniais keliais į jiems nežinomą vietą, maždaug 4–5 mylios nuo stovyklos. Su skauto Vyčio palyda, kompasu ir žemėlapiu (ant kurio buvo pažymėta Rako stovykla), skiltys turėjo nuspręsti, kur jie yra ir kaip sugrįžti į stovyklą ligi vidurdienio. Abi skiltys gana greitai susigaudė ir laiku grįžo į stovyklą. Prity-

rusieji skautai net skundėsi, kad žygis buvo per lengvas!

Grįžę į stovyklą, prityrusieji skautai vartojo „Hobo Stoves“ paruošti pietus – čili sriubą. Du puodai liko tušti – kaip skanu! Geltonšlipsiai skautukai grįžo 1:30 val. p. p., baigę 10 mylių žygį, pasigamino savo pietums didžiulius mėsainius („hamburgerius“).

Popiet prityrusieji skautai su skauto vyčio Lino Sutkaus pagalba pagal senovinius piešinius, pastatė laidynę (catapult arba trebuchet). Jie jau PLC sueigose buvo pastatę modelius, taigi, žinojo, ką reikėjo daryti, kaip pasistatyti. Jie naudojo tikrai pionerijos rąstus ir virvę (išskyrus vieną varinį vamzdį, kuris buvo atamos taškas – „fulcrum“). O skautai dirbo daug moderniškiau. Jie kartu su vadovų ir tėvelių pagalba pastatė savo laidynes iš paruoštų lentų,

sraigų, naudodami elektrinius grąžtus bei pjūklus. Prieš vakarienę – bandymai. Mūsų amunicija – moliūgai.

Prityrusieji skautai vakarienei paruošė picą, pradedant mieline tešla. Jiems padėjo šefas Vytenis Lietuvninkas. Tikrai skaniai išėjo, visi valgė, kol pilvai vos neplyšo. O skautai, dar mandriai – BBQ šonkauliai. Niekas neliko alkanas.

Po vakarienės įvyko prityrusių skautų įžodis. Įžodį duodantys kandidatai buvo Rimas Baršketis ir Justinas Bobinas. Valio, broliai! Po trumpo lauželio sugrįžome į valgyklą pavakariams – „s’mores“ ir šiaip pasikalbėti. Vieni ilgiau šnekučiavo, kiti nuėjo gulti.

Nukelta į 8 psl.

Vytenio Lietuvninko nuotraukos

KO REIKIA HAIČIUI?

MYKOLAS DRUNGA

Daugybė viso pasaulio laikraščių komentuoja žemės drebėjimą Haiityje. Tai didžiulė, sunkiai suvokiama tragedija, bet ji turi ir teigiamą pusę. Apie tai vėliau. Pradėsi-me nuo to, kokiais žodžiais spauda vaizduoja be galo liūdną Haičio padėtį.

Kosta Rikos sostinės San Chosė dienraštis „**Nacion**” rašo, kad „Haičio istoriją sudaro nuolatinė korupcija ir prievarta, užtat jos institucijos bei infrastruktūra silpnutėlės. Todėl ir žemės drebėjimas – ypač baisi katastrofa. Vien visus žuvusiuosius palaidoti – milžiniškas iššūkis, ką jau kalbėti apie šalies atsikūrimą.”

Dar kraupiau straipsnyje „Tragedija skurde” rašo Berlyno ir Hamburgo dienraštis „**Welt**”: „vienoje pačių vargingiausių pasaulio šalių, kuri yra planetos didžiausios ekonominės galybės kaimynė, prievartos, korupcijos ir alkio pavidalu įsikūnijusi kančia – tiesiog kasdienybė. 2009-aisiais 9 milijonai suvargusių gyventojų iškentė net keturias baisias tropines audras. Dabar – siaubingas žemės drebėjimas, kurio aukų skaičių dar nedrįstama tiksliau nuspėti. Verkiant reikia humanitarinės pagalbos, kurią suteikti – ne tik Jungtinių Amerikos Valstijų, bet ir viso Amerikos žemyno bei pasaulio bendrijos apskritai moralinė pareiga. Tačiau vieną ne visai tolimą dieną patys haitiečiai turės atsakomybę už savo salą ne tik atsiimti, bet ir pri-pažinti”.

Kad haitiečiai nėra savo šalies šeimininkai, teigia ir dienraštis „**Heilbronner Stimme**”. Jo žodžiais, „jau dešimtmečius sala valstybė skęsta alkyje ir skurde, tąsosi su nusikaltimais ir korupcija, turi stebėti, kaip pinigai išgaruoja, kaip viršutinė visuomenės plutelė kaupia turtus, o perversmai ir nedarbas valdo kasdienybę. Kadaise pasiturinti prancūzų Karibų kolonija yra viena iš ne tik politiškai, bet ir socialiai labiausiai išnaudojamų pasaulio šalių. Lyg to neužtektų, baisus žemės drebėjimas pavertė Haitį visiškos katastrofos regionu”.

„Svarbu, kad tarptautinė bendrija ilgai nekalbėtų apie tai, kas ką turi daryti, o skubiai darytų”, – rašė Konstanco dienraštis „**Südkurier**”, paaškindamas, jog „kiekviena diena, kiekviena valanda gali po griuvėsiais gulintiems žmonėms reikšti skirtumą tarp gyvybės ir mirties. Tačiau ilgainiui prireiks daugiau negu šitos pagalbos, kad šalį pagaliau ištrauktų iš pragaišties nasrų. Prieš 20 metų įvykusių pirmųjų laisvų prezidento rinkimų sukeltos viltys seniai žlugo, nes šiandien Haitį vėl valdo anų laikų klikos ir padlaižiai. Kas šaliai nori gero, su tuo sutikti negali”.

Ir štai – optimistiškoji gaidelė: „žemės drebėjimo Haiityje katastrofa galbūt istorijon įeis ne tik kaip neapsakoma tragedija, bet ir kaip vienos sparčiausių pasaulyje pagalbos pavyzdžių”, – rašė Zagrebo dienraštis „**Vjesnik**”. Ir tęsė: „Šimtams tūkstančių žuvusiųjų pagelbėti nebegalima, tačiau nesuskaiciuojamiems sužeistiesiems ir pastogės nebeturintiesiems gali padėti tik žaibo greitumu ištiesta humanitarinės pagalbos

ranka. Pasaulis tai pagaliau suvokė.”

Mintį paantrino ir Briuselio dienraštis „**Soir**”, rašydamas, kad „baisūs Haičio piliečių, gulinčių po savo varganų būstų griuvėsiais, vaizdai pasaulį paskatino reaguoti ir organizuotis. Tarptautinės pastangos, be abejo, atitiks katastrofos mastą. Tačiau svarbu, kad Haitis nebūtų vėlei pamirštas ir paliktas, kai nurims gelbėjimo įkarštis ir nuguls dulkės. Pastaraisiais dešimtmečiais vienas kitą keitė perversmai, rinkimai, viltys, nusivylimai, o tai tarptautinių donorų gretose atvedė prie tam tikro nuovargio. Ar galima tikėtis, jog šįkart pasiseks Haitį prikelti ir atstatyti?”, – klausė Belgijos dienraštis.

Ispanijos miesto La Korunja laikraštis „**Voz de Galicia**” reiškė nuomonę, jog „tai nebuvo tik neprognozuojama gamtos katastrofa. Haičio tragedija didesnė: tai neteisybės, išnaudojimo, priespaudos istorija ir visų pirma baisingas turčių palikimas”.

Varšuvos „**Gazeta Wyborcza**” atkreipė dėmesį į tai, kad „jau prieš žemės drebėjimą haitiečiai masiškai bėgo į Jungtines Valstijas, Barbadosą ir visų pirma Dominikos Respubliką, su kuria Haitis ribojasi. Ten jau gyvena milijonas haitiečių. Jie užima darbo vietas ne tik žemės ūkyje, bet vis labiau ir turizmo versle bei statybose. Jei po žemės drebėjimo Haiityje kils badas ir visuotinis nedarbas, tai dar daugiau žmonių leisīs į Dominikos Respubliką, ir žemės drebėjimas baigsis katastrofa dviem valstybėms”.

Šios respublikos sostinės Santo Domingo dienraštis „**Hoy**”, ruošdamasis bėglių iš Haičio antplūdžiui, rašė, jog „kitose pasaulio dalyse bėgliams tuoj pat rengiamos priėmimo stovyklos palei pasienį. Haičio katastrofa mus verčia imtis to paties. Čia svarbu sanitarinės priemonės ir skiepijimai, idant užbėgtume už akių infekcinėms ligoms”.

Sausio 15 d. spauda jau iškėlė ir kitus motyvus. Oro erdvė virš Haičio taip perkrauta, kad dienraštis „**Financial Times Deutschland**” rašė, jog „Haičiui, kaip niekada anksčiau, reikia tarptautiškai suderintos pagalbos, kurią čia pat derintų šalyje gerus ryšius turinčios organizacijos, bendradarbiaujančios su vyriausybe ir vietos įstaigomis. Ko Haičiui nereikia, tai papildomų gelbėtojų pulkų. Nereikia, nors tai skambėtų ciniškai, ir kiek galima daugiau pinigų, nes milijoniniai indėliai, kurie nepadeda, iš karto ir tiesiogiai, pritraukia korumpuotas struktūras ir galios išalkusiųjų gaivalus.”

Berlyno „**Tageszeitung**” irgi teigia, jog „už kiekvienos gamtinės katastrofos slypi ir žmogaus nesugebėjimas. Haiityje tai buvo kartų kartos niekam tikusių, išnaudotojiškų valdžių”.

Todėl daugelis laikraščių, įskaitant Drezdeno „**Sächsische Zeitung**” ir Diuseldorfo „**Rheinische Post**”, minint vien vokiškuosius, ragina sudėtinę pagalbą Haičiui tęsti net ir po to, kai iš jo pasitrauks televizijos kameros.

Lrt.lt

KĘSTUTIS GIRNIUS

Ušackas turi trauktis

Vyksta reikšmingi pokyčiai Lietuvos užsienio politikoje. Neturiu omenyje pastangų pagerinti ryšius su kaimynais arba nutarimo atsisakyti tuščių pretenzijų vaizduotis regiono pirmuoliu. Pertvarkomi prezidento ir Užsienio reikalų ministerijos (URM) santykiai.

Jau kokius penkerius metus URM veikė kaip beveik nepriklausoma institucija, jos vadovai nustatė užsienio politikos gaires. Per antrąją prezidento Valdo Adamkaus kadenciją prezidentūra tapo ministerijos šaka, prezidentas pasyviai vykdė URM arba jos deleguotų patarėjų politiką. Dalia Grybauskaitė neketina taikstyti su šia nenormalia padėtimi ir pradeda perimti užsienio politiką į savo rankas. Kitaip negali būti.

Pirmas žingsnis buvo prezidentės sprendimas neskirti buvusio V. Adamkaus patarėjo Valterio Baliukonio ambasadoriumi Ispanijoje. V. Baliukonio kandidatūrai jau buvo pritaręs Seimo Užsienio reikalų komitetas, gautas priimančiosios šalies sutikimas bei pasiektas ir principinis ministrų kabineto sutarimas. Tačiau visa tai įvyko prieš D. Grybauskaitę tampant prezidentė. Ji nutarė nepatvirtinti žmogaus, kuris turėjo „mokėti dirbti kitaip”.

V. Baliukonio rėmėjai piktinosi dėl jo kandidatūros vetavimo, aiškindami, jog tai pirmasis atvejis, kai jau gavus kitos valstybės sutikimą ambasadorius nėra skiriamas. Tai esą buvo akibrokštas Ispanijai. Kiti sveikino nutarimą. Ne vienas manė, kad V. Baliukonis nebuvo tinkamiausias kandidatas, ir kad URM vadovai atsidėjojo V. Baliukoniui už ministerijos interesų puoselėjimą prezidentūroje. Manoma, jog V. Baliukonis buvo pasiūstas į prezidentūrą, žinant, kad jis uoliai vykdys URM nurodymus, neskaitins prezidento veikti savarankiškai.

Antras svarbus D. Grybauskaitės nutarimas buvo atšaukti Lietuvos ambasadorių Gruzijoje Mečį Laurinkų. Pagrindinė prezidentės nepasitenkinimo priežastis ta, kad M. Laurinkus užmiršo, jog jis yra diplomatas, elgėsi kaip politikas, žiniasklaidoje viešai komentavo įvykius, aiškino, ką reikia ir ko nereikia daryti, reiškė susirūpinimą, „kur link viskas Lietuvoje pastaraisiais metais krypta”. Pasak valstybės vadovės, „jeigu diplomatas nori politikuoti, jis turi pasirinkti kitą profesiją”. Prezidentė nedviprasmiškai parodė, kad ji nepakęs diplomatų politikavimo.

Kitas žingsnis bus užsienio reikalų ministro Vygaudo Ušacko atsistatydinimas arba atstatydinimas. Tikiu, jog V. Ušackas supras, kad jis nebegali deramai atstovauti Lietuvai, taigi, būti veiksmingas užsienio reikalų ministras. Jis akivaizdžiai yra netekęs prezidentės pasitikėjimo, pats neslepia, kad jų nuomonės svarbiais klausimais skiriasi. Šiomis aplinkybėmis užsienio šalys nežino, ar V. Ušackas kalba savo, ar prezidentės vardu, ar jis reiškia asmeninę nuomonę, ar valstybės laikyseną. Jei prezidentė nepritaria jo nuomonei, ji yra niekinė. Užsienio šalys nemėgins kas kartą aiškintis, ar V. Ušackas kalba valstybės vardu. Jos nepaisys jo pastabų arba joms skirs labai mažai dėmesio.

V. Ušackas puikiai supranta, kad prezidentės pasitikėjimas yra būtina sąlyga veiksmingam diplomato darbui. Komentuodamas prezidentės nutarimą neskirti V. Baliukonio, jis pasakė, kad „kaip ir kiekvienas skiriamas Lietuvos atstovas, ambasadorius turi turėti šalies vadovo pasitikėjimą, kurio, kaip aš supratau, V. Baliukonis neturi”. Kadangi ministras neturi to pasitikėjimo, laikas jam daryti atitinkamas išvadas ir oriai išeiti.

Premjeras Andrius Kubilius viliasi kaip nors sutaisyti prezidentę ir ministrą. Jo nuomone, nėra „nesutarimų platesniais, gilesniais užsienio politikos doktrinos klausimais”, tad nesantaiką sukelia šalutiniai reikalai, pavyzdžiui, negebėjimas susikalbėti, tarpusavio reikalų derinimo stoka.

Premjeras klysta. Jei nesutarimai būtų vien politikos „doktrinos” klausimais, būtų galima ieškoti *modus vivendi*. Galima suderinti skirtingas nuomones, apeiti ar nutylėti nesutarimus. Per laiką nuomonės gali pasikeisti, skirtumai išnykti. Įsišaknijusio nepasitikėjimo nepašalinsi. Jis toliau nuodys tarpusavio santykius, pakirs kelią nuoširdžiam bendradarbiavimui, vieingos užsienio politikos sudarymui ir vykdymui.

Ne visiškai tikslu tvirtinti, kad nėra nesutarimų tarp prezidentės ir ministro giliausiais „doktrinos” klausimais. Nuomonių skirtumas svarbiais klausimais yra akivaizdus ir dažnai pabrėžiamas. Prezidentės bei užsienio reikalų ministro nuomonės išsiskyrė interpretuojant parlamentinio tyrimo dėl CŽV kalėjimų galimo buvimo Lietuvoje išvadas. D. Grybauskaitė atvirai ir nuosekliai palaikė tyrimą, o V. Ušackas suskubo jį sumenkinti. Pasiskųdamą šiuo opiu ir prezidentei labai svarbiu klausimu ministras privėlėjo suderinti su valstybės galva.

Skiriasi jų nuomonės dėl Baltarusijos. Prezidentei pasakius, kad problema, susijusias su Baltarusijos atsisakymo Lietuvai perduoti du įtariamus Sausio 13-osios įvykių dalyvius, reikia spręsti politiniu dialogu, URM, nepasitarusi su prezidentė, demonstratyviai įteikė Baltarusijos notą šiuo klausimu. Pastarosiomis dienomis V. Ušackas ne kartą reiškė abejonių dėl galimo Baltarusijos vadovo Aleksandr Lukašenka pakvietimo į Kovo 11-osios iškilmes.

Nukelta į 8 psl.

VIOLETA URMANA: „KAI MUZIKUOJI – GYVENI KITAME IŠMATAVIME”

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Sausio 10 d. Lyric Opera of Chicago scenoje Puccini operoje „Tosca” debiutavo (kaip keistai beskambėtų!) Violeta Urmana – jau beveik porą dešimtmečių dainuojanti garsiausiuose Europos teatruose, koncertuojanti žymiausiose salėse Europoje, Amerikoje, Izraelyje, Japonijoje, Rusijoje, bendradarbiaujanti su talentingiausiais mūsų meto dirigentais ir solistais, nuo 2001-ųjų nuolat kviečiama pagrindiniams vaidmenims į The Metropolitan Opera. Ir štai pagaliau – Lyric Opera of Chicago!

Spektaklis, kuriame šį sausį dainuoja V. Urmana – istorinis. Prieš 46 metus Covent Garden jį režisavo maestro Franco Zeffirelli (premjera įvyko 1964 m. sausio 21 d.), scenografiją kūrė garsus italų menininkas Renzo Mongiardino, kostiumus – prancūzų dailininkas Marcel Escoffier, o pagrindinę partiją atliko legendinė Maria Callas. Lyric Opera of Chicago scenoje Londono Karališkosios operos pastatymą atnaujino režisieriai Garnett Bruce ir Paula Suozzi. „Tosca” šį sezoną atliekama du kartus: rudenį su Deborah Voigt, o štai dabar, sausio mėnesį, – su V. Urmana. Po premjeros turėjome progos pasikalbėti su garsiąja lietuvaite apie šį ilgai lauktą jos pasirodymą ir apskritai apie įtemptą, bet nepakartojamą operos solistės gyvenimą.

– Violeta, šis Jūsų sezonas labai amerikietiškas: rudenį dainavote „Aida” Metropolitan, dabar „Tosca” Lyric Opera of Chicago, netrukus ir vėl grįšite į New York miestą kitam Verdi pastatymui?

– Nenorom ir netyčia. Prieš kokius trejus metus buvo susitarta dėl „Toscas”. „Aida” jau buvo suplanuota prieš tai, o kai maestro Muti paklausė, ar nenorėčiau dainuoti Oda-bellos „Attiloje”, aišku, negalėjau nesutikti. Iš tikrųjų gavosi amerikietiškas sezonas – aš penkis mėnesius Amerikoje! Labai netipiška.

– Kuriame Amerikos teatre įvyko Jūsų premjera?

– San Francisco operoje, „Tristane ir Isoldoje”, 1998 metais įvyko mano amerikietiškas operinis debiutas. Kiek pamenu, tai buvo labai sėkmingas debiutas, ir San Francisco miestas – labai gražus miestas. Tad ištis buvo šauni pradžia.

– Tačiau kelias į Lyric Opera of Chicago buvo neįtikėtina ilgas. Juk pirmoji Jūsų perklausa įvyko dar tada, kai teatrui vadovavo Ardis Krainik?

– Perklausa vyko Europoje, gal kokiais 1993 metais. Net nepamenu, ką aš tada dainavau, greičiausiai Eboli iš „Don Carlo”. Mano agentūra paskui kalbėjosi su Ardis Krainik (ilgametė Lyric Opera of Chicago direktorė – R. M. L.), su maestro Bartoletti (Bruno Bartoletti – buvęs Lyric Opera of Chicago dirigentas ir meno vadovas – R. M. L.) – jiems labai patiko mano pasirodymas. Su maestro Bartoletti netrukus po to bendradarbiauome Turine, kuriant Bartoko operos „Mėlynbarzdžio pilis” koncertinį variantą, vėliau susitikome Floren-

cijoje. Ir tikrai žinau, kad A. Krainik labai patiko mano pasirodymas, tad nesuprantu, dėl kokių priežasčių ir kas čia pagalius į ratus kaišiojo. Mano agentas neseniai sutiko maestro Bartoletti Italijoje ir sako: „Maestro, Violeta debiutuoja Čikagoje.” O jis: „O, pagaliau!...” Iš kitos pusės, visur vienu metu nebūsi.

– „Toscas” premjera Lyric Opera of Chicago įvyko tuoj po Naujųjų metų. Ar jūs, dainininkai, nejautėte, kad gal per mažai laiko buvo skirta bendroms repeticijoms? O gal esate pažįstami iš anksčiau ir tai padėjo?

Scena iš operos „Tosca”.

Lyric Opera of Chicago fotografas Dan Rest.

– Pažįsti ar ne, tai visai neturi reikšmės. Viskas greičiau priklauso nuo tavo kolegų talento ir kaip tu su partneriu bendrauji būtent tuo momentu, koks jo išivaizdavimas apie vaidmenį (šioje „Toscoje” V. Urmanos partneriai – tenoras Marco Berti – Cavaradossi ir baritonas Lucio Gallo – Scarpia). Atsitinka ir taip, kad išeini į sceną su dainininku, su kuriuo iš viso nerepetavai. Būna, kad ir dirigentą pamatai per spektaklį pirmą sykį. Reikia improvizuoti – turi jausti, kada kas tinka, kur eiti. Dainininkas gali suklysti, gali nueiti visai į kitą pusę, tu nestovėsi kaip stulpas ir nelauksi. Smulkmenos kiekvieną vakarą gali būti vis kitokios, svarbiausia, kad žinotumei, kuo gyvena tavo personažas. Turi jausti padėtį – lyg tikrai dabar ją gyventumei. Ir, aišku, reaguoji, kaip gyvenime reaguotumei, kai atsitinka, kas nenumatyta. Matyt, galima tai vadinti paprasčiausiu profesionalumu. Čia nors ir nedaug dienų turėjome repeticijoms, jos buvo gana įtemptos.

– Užsiminėte apie sąsajas su gyvenimu. Toscai tenka tiek

visko išgyventi, kad iš proto gali išeiti! Ar pakanka Jūsų gyvenime šaltinių, iš kurių galite pasisemti emocijų, patirties Toscos vaidmeniui?

– Aišku, aš niekada nebuvau tokioje padėtyje, kad šokčiau nuo bokšto ir nusižudychiau. Net iš tolo. Gyvenu labai ramų gyvenimą ir visa tai – išivaizdavimas, kaip tu tokį dalyką išgyventum. Be to, kadangi mums reikia ne tik vaidinti, bet ir dainuoti, netgi negali sau leisti tiek įsijausti į vaidmenį, kad realiai kentėtumei. Žmogus labai užaštrintoje emocinėje būklėje kvėpuoja dažniau, o mes turime savo kvėpavimą visada labai gerai sutvarkyti – kad būtume pajė-

visada atitikti situacijos tikrovę.

– Kas Jums artimiausia Toscoje, kokie šio vaidmens bruožai?

– Tosca ir apskritai Puccini personažai yra labai tikroviški. Ne taip, kaip pas didžiai gerbiamą Giuseppe Verdi, ypatingai jo pirmosiose operose. Pavyzdžiui, „Attiloje” aš dainuosiu: „Tu... tu! Foresto?” („Man kalbi šitaip...”). Odabella kartoja tą bent dešimt kartų! Šito pas Puccini tikrai neatsitiks. Jo tekstas absoliučiai gyvenimiškas, todėl viskas įgauti labai realų pobūdį. Jeigu Verdi ar bel canto operoje kartais jautiesi nepatogiai, jauti, kad kažką lyg ir dar reikėtų išgalvoti, kad „užpildytum” savo personažą, pas Puccini, mano manymu, visai nesudėtinga kurti personažus, nes jie yra tikri žmonės.

– O kalbant plačiau apie operos herojes, ar turite mėgstamiausias?

– Tosca man, aišku, labai patinka. Labai patinka Gioconda (Amilcare Ponchielli opera „La Gioconda” – R. M. L.) – ten visas ketvirtas veiksmas yra jos. Visi jos išgyvenimai, desperacija, priėjus liepto galą. Yra sudėtinga pradžioje – norėtusi kažką daugiau daryti, geriau „nupiešti” tą personažą, deja, medžiaga to neleidžia. Bandai visą savo vaizduotę pajungti, kad sukurtum personažą su mėsa, kaulais ir oda. Užtat ketvirtame veiksmе viskas jau savaime einasi. Aida, aišku yra puikus personažas, labai gražiai galima perteikti jos vystymąsi, jos gyvenimo logiką. Ankstyvose Verdi operose tai žymiai sunkiau padaryti – ir muzikos, ir teksto prasme nėra taip gilų, kaip vėlesnėje jo kūryboje.

– Kada supratote, kad norite dainuoti soprano, o ne mecosoprano partijas?

– Iš pat pradžių Lietuvoje ketverius metus mokiausi kaip sopranas, tik penktaisiais metais perėjau į koloratūrinį mecosopraną. Paskui išvažiavau į Vokietiją ir iš karto tapau dramatinio mecosoprano, t. y. aukštu dramatinio mecosoprano – kaip Eboli „Don Carlo”. Paskui sekė Kundry „Parsifalyje”, kuri praktiškai yra sopranas ta prasme, kad dainuoji greičiau aukštai ir dramatiškai. Iš tikrųjų niekada nebuvau žemas mecosopranas, pavyzdžiui, Amneris mane labai kankindavo „Aidoje”, nedaug, tiesa, aš jos ir dainavau. Kai pabandžiau Aidą, priešingai negu Amneris, jinai iš karto labai tiko mano balsui. Tada pagalvojau, kad reikia grįžti atgal į sopraną. Visada svajojau būti sopranu. Sutherland, Callas, Zinka Milanov, Rosa Ponselle, Tibaldi, Caballe – tai buvo mano žvaigždės. Niekados nesilygiavau į mecosopranus. Bet toks laikotarpis turbūt buvo teisingas, kadangi Lietuvoje neišmokau valdyti balso taip, kad galėčiau dainuoti tokias sopranos partijas, kokias būčiau norėjusi. Po to balsas užsimanė dainuoti kitaip. Aš, aišku, nesu tas lengvas sopranėlis, kuriam kiekvieną rytą padovanota „do”, bet užtat turiu kitų privalumų – galiu atlikti dramatiškas partijas. Lengvi sopranai kartais šiek tiek „kudakena”, jiems trūksta autoriteto

centriniame balse ir galbūt kartais apatinėse gaidose. O kai kurios partijos yra labai dramatiškos. Jau nekalbant apie Turandot, yra ir kitos – Lady Macbeth, Leonora „Likimo galioje“, Amelia „Un ballo in maschera“. Čia turi būti tam tikra „mėsa“. Tokiam „mėsingam“ sopranui, kaip sakiau, ne visada padovanojamos aukštos gaidos. Jeigu turi, gali dainuoti, jeigu ne – geriau pasilikti mecosopranu, nes, neduok Dieve, kankintis tuose aukštuose regionuose. Gali per pusę metų taip sugadinti balsą, kad nebebus nė už ką bandelės nusipirkti.

– Zeffirelli dėka – būtent per kiną – daugelis susipažino su opera. „Aida“, „Tosca“ – tai jo pastatymai, kuriuose Jums teko dainuoti. Kaip jaučiatės dėl to?

– Man pačiai jo „Traviata“ buvo kažkas nepaprasta. Ėjau gal penkis kartus. Kiek rodė, tiek ėjau. Mūsų susitikimas „Aidoje“ La Scala buvo pirmasis, ir labai vėlyvas. Jis nekaip jautėsi, ir aš turėjau vos neversti jį repetuoti. Sakiau: „Maestro, kada tą pačią pagrindinę ariją repetuosime?“ Juk mano debiutas La Scala, sezono atidarymas, o aš dar nerepetavusi arijos! Klausiau: „Maestro, gal šiandien?“, o jis sako: „Na, gerai...“ Toje didžiulėje triumfo scenoje jam ir į tą reikia kreipti dėmesį, ir į kitką, o aš žiūriu, kad man visur keliai užtverti, niekas manęs nematys. O Aida visgi yra pagrindinis vaidmuo! Tai aš ten susitvarkiau pati, paskui sutikau Zeffirelli, sakau: „Maestro, aš ši tą pakeičiau. Kaip Jums – patinka?“ „Gerai, gerai“, – sako. Kai jis mus pamatė – mano ūgio ir sudėjimo mecosopraną, baritoną su pilvu, tik tenoras mažiukas, sako: „O, kaip jūs gerai imitę...“ Po to Italijos laikraščiai rašė, kad „Urmana bandė suliesėti, bet jai nepavyko.“ Padainuoti Aidą – ir dar tam tikrame lygyje sezono atidaryme La Scaloje – reikia visų pirma balso, kuris tai sugebėtų. Štai tada dainavimas pasidaro svarbus, nors ne visi šiais laikais į tai kreipia dėmesį. Dažnai sutartį gauna gerai vaidinanti ir greitai išsirengianti, o ne ta, kuri iš tikrųjų gali sudainuoti.

– Bendradarbiaujate su maestro Riccardo Muti. Ar jis yra ypatingas dirigentas Jūsų, kaip dainininkės, gyvenime?

– Manau, kad taip. Kiekvieną sykį aš matau didžiulę pagarbą iš jo pusės muzikai ir tiems genialiems žmonėms, kurie tą muziką parašė. Mes tikrai skaitome natas ir interpretuojame, kad ta muzika įgautų gyvą formą. Aš negalėčiau sau leisti iškraipyti tai, ką parašė Verdi. Kad tik atlikčiau viską, ką jis užrašė natose, tai būtų labai gerai. Sakau, pirmiausia perskaitykime reikiama, o jau paskui interpretuokime. Šiandien dažnai dirigentai nori padaryti kažką savo. Tada rašyk savo operą! Jie taip išdanko tas pačias Verdi operas, kad jos pasidaro beveik neatpažįstamos. Su maestro Muti niekadų nebuvo jokių diskusijų apie tai, kaip vieną ar kitą muzikos puslapį dainuoti ar interpretuoti. Tiesiog pradedi muzikuoti, ir viskas eina kaip iš pypkės. Atsimenu, kai pirmą Verdi „Requiem“ turėjau su juo dainuoti, tada dar kaip mecosopranas, jis lyg ir bandė kažką aiškinti, paskui sako: „Tu supranti?“, „Suprantu“, – atsakiau. Daugiau niekada nebuvo apie tai šnekos. Jisai turi tokį sutelktą, aiškų gestą – kaip jis nori, kad tu atliktumei tą ar kitą frazę. Bent jau man nekylo jokių abejonių. Nors tai skamba vos ne telepatiškai, iš tikrųjų – tai normalus muzikantų darbas. Kai turi pajungti visą intuíciją, ne tik klausą. Kai muzikuoji – gyveni kitame išmatavime. Aišku, su tokiu dirigentu kaip Claudio Abbado irgi yra tas lygis, bet mes su maestro Muti tiesiog daugiau esame dirbę kartu. Jis laukia iš dainininko tam tikro atlikimo, ir kai tai padarai, tiesiog matai – taip, taip ir norėjau. Tarsi jungtų kažkokia srovė – ką jisai savo gestu rodo, taip aš ir dainuoju, imi ir duodi. Atsimenu vienas Bach Mišias Milano katedroje. Buvo fantastiška, tiesiog jauteisi kaip ne šitoje žemėje ir ne šitame išmatavime. Muzikoje tas yra įmanoma.

Lyric Opera of Chicago V. Urmana dar dainuos trijuose „Toscos“ pastatymuose: sausio 22, 25 ir 29 d. Iš Čikagos Violeta skrenda tiesiai į New York miestą, kur vasario gale – kovo mėnesį Metropolitan Opera ji dainuos Odabellą Verdi „Attiloje“ – šiuo spektakliu čia debiutuoja dirigentas Riccardo Muti (ne tik V. Urmanos kelias į Lyric Opera of Chicago, bet ir maestro kelias į Metropolitan buvo neįtikėtina ilgas!). Pastatymas turėtų būti įspūdingas – scenografiją ir kostiumus kuria tokios garsenybės kaip architektai Jacques Hercog ir Pierre de Meuron („Paukščio lizdo“ stadiono autoriai 2008 m. Bejing olimpiadoje) bei mados kūrėja Miuccia Prada. Jau nekalbant apie dainininkus: Ildar Abdrazakov, Violeta Urmana, Ramon Vargas ir Carlos Alvarez. Urmanos Odabella pratęs dainininkės ankstesnių vaidmenų Metropolitan Opera sąrašą: Kundry personažas Wagner operoje „Parsifalyje“, Eboli Verdi „Don Carlo“, Santuzza Mascagni „Cavalleria Rusticana“, Ariadne R. Strauss „Ariadne auf Naxos“, Gioconda Ponchielli „La Gioconda“, Maddalena Giordano „Andrea Chenier“, Aida Verdi „Aida“. Na, o po puikaus debiuto Čikagos Lyric Opera ir R. Muti nuo rugsėjo mėnesio perėmus vadovavimą Čikagos simfoniniam orkestrui, belieka viltis kur kas dažniau matyti V. Urmaną ir pasaulio lietuvių sostinėje.

Lietuvos Vyčių Mid-America apygardos rengiama kasmetinė 50-oji **LIETUVOS PRISIMINIMŲ** puota vyks **sekmadienį, šių metų vasario 7 d., The Oak Lawn Hilton, 9333 South Cicero Ave., Oak Lawn, IL:** kokteiliai 1 val. p. p. pietūs 2 val. p. p. programa 3 val. p. p.

Savo apsilankymu pagerbsime organizaciją „Vaiko Vartai į mokslą“, kuri rūpinasi Lietuvos rizikos grupės šeimų vaikais

Įėjimo auką 50 dol.

Įėjimo bilietais galima pasirūpinti, paskambinus Dolores Wainauskas (1-708-424-4119) arba Lorraine Svelnis (1-708-423-4213).

Trims lietuviams gydytojams – aukščiausias įvertinimas

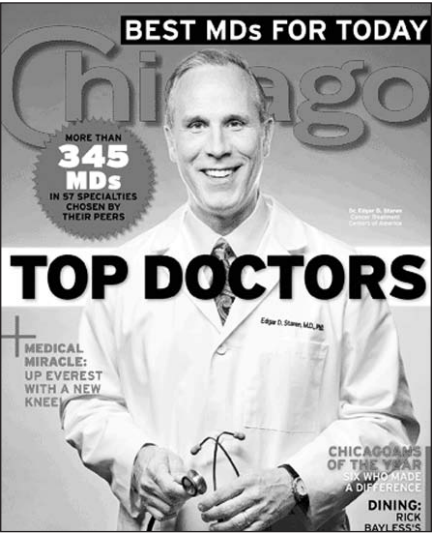
Kiekvienais metais renkamame geriausių Čikagos gydytojų sąrašė – šįkart net trys lietuviškos pavardės. Sausio mėnesio „Chicago Magazine“ numeryje išspausdintame geriausių gydytojų 2009 m. sąrašė minimas plastikos chirurgas Raymond Janevičius, skausmo gydytojas Jonas Prunskis ir oftalmologas Aras Žlioba. Castle Connolly vardo geriausius Čikagos gydytojus renka kiti kolegos gydytojai ir medicinos srities profesionalai, remdamiesi daktarų profesine kvalifikacija ir reputacija. Tad geriausio gydytojo vardas suteikiamas tik aukštos kvalifikacijos ir puikių įgūdžių gydytojams.

Medical College of Ohio Hospital.

Akių gydytojas Aras Žlioba šiuo metu dirba Joliet miestelyje, Illinois valstijoje. Gydytojo Žliobos sritis – akių lęšių persodinimas. A. Žlioba yra baigęs Northwestern University Feinberg School of Medicine, o rezidentūrą atliko Loyola University Stritch School of Medicine ir Loyola Medical Center, Maywood, IL. Gydytojas Žlioba yra nemažai padėjęs lietuviams, atvykusiems į Ameriką, jis taip pat aktyviai dalyvauja rengiant lietuvišką ar vietinę labdarą, su medicinos misija yra vykęs į Nigeriją.

Skausmo specialistas Jonas V. Prunskis geriausių Čikagos gydytojų sąrašė atsidūrė jau penktą kartą. Tai tik dar kartą įrodo šio gydytojo profesionalumą ir puikiai bendradarbių gydytojų vertinamą Prunskio darbą. Prunskis medicinos išsilavinimą įgijo Rush Medical School, stažavosi University of Illinois Metropolitan Group ligoninėje, o rezidentūrą, gavęs University of Chicago stipendiją, atliko pastarojo universiteto ligoninėje. Nuo 1993 m. Prunskis dirba Illinois Pain Institute (IPI), kuris yra įsikūręs keliuose Čikagos priemiesčiuose: Elgin, Barrington, McHenry, Elk Grove ir Woodstock. Prunskis padeda nustatyti skausmo priežastis ir naudoja intervencinės medicinos priemones įvairiam skausmui šalinti. Dr. J. Prunskis aktyviai dalyvauja lietuviškoje ir profesinėje veikloje (yra įvairių draugijų, organizacijų pirmininkas ar narys). Praeitais metais minint „Draugo“ 100-mečio jubiliejų, jis buvo iškilmingo „Draugo“ pokylio, surengto Willowbrook pokylių salėje, šeimininku.

Parengta pagal „Chicago Magazine“ ir interneto informaciją

Raymond Janevičius, rankų plastinėje chirurgijoje bedirbantis gydytojas, į geriausių Čikagos gydytojų sąrašą pakliuvo jau ne pirmą kartą. Jo pavardė „Chicago Magazine“ puslapiuose pasirodė ir 2006 m. sausio mėnesio numeryje. Gydytojas Janevičius nuo 1983 m. darbuojasi Elmhurst Memorial Hospital. Vienas iš geriausių Čikagos gydytojų yra baigęs University of Illinois Medicinos fakultetą, rezidentūrą atliko Mercy Hospital Medical Center ir

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną dieną nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. išskyrus savaitgalius klausykite

Tel. 773-476-2242 seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Vilnius, sausio 19 d. (ELTA) – Sausio 19 d., eidamas 50-uosius metus, savo namuose po sunkios ligos mirė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, ekonomistas, socialinių mokslų daktaras Saulius Pečiulis.

S. Pečiulis 1983 m. baigė ekonomikos studijas Maskvos Michail Lomonosov universitete, Sąjūdžio laikais dirbo dėstytoju. 1988 m. balandžio 21 d. tuometinėje „Komjaunimo tiesoje“ jis paskelbė straipsnį, kuriame pirmą kartą atvirai prabilo apie trėmimus bei kitus stalinizmo nusikaltimus, paneigdamas sovietinį istorijos pateikimą. Šis straipsnis buvo reikšmingas Lietuvos išsivadavimui, nes sukėlė pirmą viešą politinę diskusiją. Dėl to S. Pečiulis prievarta buvo gydomas psichiatrinėje ligoninėje.

Velionis amžinojo atilsio atguls Antakalnio kapinėse.

A. a. Saulius Pečiulis.

Eltos nuotr.

Keleivio bagaže rastos medžiagos nebuvo sprogmenys

Vilnius, sausio 19 d. (BNS) – Vilniaus oro uoste vieno keleivio bagaže aptiktos šaunamosios ir sprogstamosios medžiagos buvo netikros.

„Ten nebuvo sprogmenys, buvo netikras šovinis ir dvi mokomosios kapsulės. Specialistai nustatys, kas ten iš tikrųjų“, – sakė Vilniaus oro uosto policijos poskyrio viršininkas.

Sausio 19 d. Tarptautinio Vil-

niaus oro uosto darbuotojai 31 metų lietuvio registruotame bagaže aptiko neva šaunamųjų ir sprogstamųjų medžiagų, kaukę veidui dengti ir knygą „Snaiperio dienoraštis“, pranešė Vilniaus oro uostas.

Į Oslą ketinęs vykti lietuvis sulaukė ir išvežtas apklausai. Aptiktos medžiagos perduotos policijai.

Lietuvoje ties skurdo riba buvo penktadalio gyventojų

Vilnius, sausio 16 d. (Delfi.lt) – Lietuvoje ties skurdo riba 2008 metais buvo penktadalio šalies gyventojų. Tai buvo vienas prasčiausių rodiklių Europoje.

Daugiausia – 29 proc. – arti skurdo gyvenančių žmonių buvo vyresnių nei 65 metų grupėje.

Europos Sąjungos statistikos agentūra „Eurostatas“ paskelbė, jog Europoje maždaug kas šeštas, arba 17 proc. visų gyventojų 2008 m. buvo arti skurdo ribos.

Daugiausia gyventojų ant skurdo ribos buvo Latvijoje, taip pat naujosiose ES šalyse Rumunijoje ir Bulga-

rijoje.

Graikijoje ir Ispanijoje, kaip ir Lietuvoje, ant skurdo ribos gyveno penktadalio žmonių. Estijoje šis rodiklis siekė 19 proc. gyventojų.

Mažiausias šis rodiklis buvo Čekijoje (9 proc.), Olandijoje ir Slovakijoje (po 11 proc.).

„Eurostato“ skaičiavimais, žmogus gyvena žemiau skurdo ribos, jei jo pajamos nesiekia 60 proc. vidutinių šalies gyventojų pajamų.

Lietuvoje 2008 m. susimokėti už vienos savaitės trukmės atostogas ne namie neįstengė 60 proc. gyventojų, įsigyti automobilio negalėjo 13 proc.

Teismas leido gimnazijai vadintis Prezidento J. Žemaičio vardu

Šiauliai, sausio 18 d. (BNS) – Šiaulių apygardos administracinis teismas leido Raseinių gimnaziją vadinti Prezidento Jono Žemaičio vardu.

Teismas atmetė Vyriausybės atstovo Kauno apskrityje Vasilijaus Popovo prašymą panaikinti Raseinių rajono savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo Raseinių Jono Žemaičio gimnazija buvo pervadinta į Prezidento Jono Žemaičio gimnaziją.

Teismo sprendimo klausėsi beveik 100 buvusių politinių kalinių ir tremtinių, bendruomenės atstovų, kurie džiaugėsi išgirdę savivaldybei palankų teismo sprendimą.

Vyriausybės atstovui užkliuvo žodis „prezidentas“.

Reikalavimas atšaukti savivaldybės tarybos sprendimą Vyriausybės atstovas apskrityje grindė Valstybinės lietuvių kalbos komisijos paaiškinimu. Komisijos pirmininkės Irenos Smetonienės teigimu, pavadinimai turi būti trumpi, aiškūs, juose reikia „vengti nebūtinės informacijos“.

Komisijos pirmininkė pavadiniame siūlė vartoti partizanų vado, generolo J. Žemaičio slapyvardį Vytautas, tačiau nesiūlė žodžio „prezidentas“.

Raseinių rajono meras Vyriausybės atstovą apkaltino politikavimu, Vyriausybės ir Seimo priimtų sprendimų dėl valstybės istorijos nepaisymu. Už tai jis pareikalavo V. Popovą „traukti drausminėn atsakomybėn“.

J. Žemaitis-Vytautas (1909–1954) – lietuvių karininkas, rezistentas, brigados generolas. Jis buvo Lietuvos partizanų ginkluotųjų pajėgų vadas ir organizatorius, pasipriešinimo Lietuvos okupacijai vadovas.

2009 metų kovo 12 dieną Seimas priėmė pareiškimą, kuriame pripažino, kad nuo 1949 metų vasario 16 dienos Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos Tarybos deklaracijos priėmimo iki mirties 1954 metų lapkričio 26 d. J. Žemaitis buvo kovojančios prieš okupaciją valstybės vadovas, faktiškai ėjęs prezidento pareigas.

Lietuvos paaikškinimų laukia Jungtinės Tautos ir Europos Taryba

Vilnius, sausio 19 d. (BNS) – Europos Tarybos generalinis sekretorius ir Jungtinių Tautų (JT) Žmogaus teisių tarybos pranešėjai paprašė Lietuvos paaikškinimų dėl galimai šalyje veikusio slapto JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimo.

Europos Tarybos (ET) generalinis sekretorius Thorbjorn Jagland pabrėžė, kad informacija reikalinga dar 2005 m. pradėtam tyrimui dėl galimų CŽV sulaikymo centrų Europoje.

„Būčiau dėkingas, jei galėtumėte suteikti man bet kokios įmanomos informacijos, kuri būtų naudinga tyrimo tikslais“, – rašoma užsienio reikalų ministrui adresuotame laiške. ET generalinis sekretorius prieš mėnesį pasirašytame laiške teigė, kad jo

pirmtakas prašė informacijos dėl valstybės pareigūnų veiklos, kuri būtų susijusi su laisvės varžymu ar sulaikytųjų pervežimu.

Užsienio reikalų ministerija ET generaliniam sekretoriui žada atsakyti sulaukusi Seimo sprendimo dėl specialios tyrimų komisijos išvadų.

Užsienio reikalų ministerija patvirtino, kad dėl galimo CŽV kalėjimo teiravosi ir JT Žmogaus teisių specialieji pranešėjai, rengiantys studiją šiuo klausimu.

Atsakydama ministerija pateikė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadas bei jo pirmininko Arvydo Anušausko pranešimo spaudai tekstą anglų kalba.

Nukentėjusiems Haityje lietuviai paaukojo 160,000 litų

Vilnius, sausio 19 d. (BNS) – Lietuvos gyventojai per žemės drebėjimą Haityje nukentėjusiems žmonėms jau paaukojo 160,000 litų. Dar 50,000 litų paramą Karibų jūros valstybei anksčiau pranešė skirsianti Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

Lietuvoje vyksta kelios aukų rinkimo akcijos nukentėjusiesiems paremti. Jas vykdo visuomeninė organizacija (VO) „Gelbėkit vaikus“, Lietuvos raudonojo kryžiaus draugija bei

„Lietuvos Caritas“. Vyskupų konfederacija paskelbė, kad aukos Haičiui renkamos ir visose Lietuvos bažnyčiose.

Pasak Haičio vyriausybės, po sausio 12 d. šių neturtingą Karibų jūros šalį nusiaubusio 7 balų žemės drebėjimo masiniuose kapuose palaidota jau apie 70,000 žmonių, iš griuvėsių ištraukta 90,000 gyvųjų.

Pareigūnai nuogaustauja, kad ši nelaimė iš viso galėjo nusinešti 200,000 gyvybių.

Lietuvių kalbos pamokėlės – Šiaurės Vokietijos pradinukams

Liubekas, sausio 16 d. (ELTA) – Šiaurės Vokietijos pradinėse mokyklose bus galima pasimokyti lietuvių kalbos. Vilniaus Goethe institutas kartu su Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija bei pedagogų kvalifikacijos tobulinimo įstaiga „Deutsche Auslandsgesellschaft“ Liubeke paruošė projektą „Lietuvių kalbos pamokėlės Šiaurės Vokietijos pradinėse mokyklose“.

Vokiečių kalbos mokymosi tradicijos Lietuvoje labai giles, tačiau, pasak Vilniaus Goethe instituto vadovės Irmtraut Hubatsch, siekiama, kad Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas vyktų „abiem kryptimis“.

Praėjusių metų rudenį buvo paskelbtas konkursas, kuriame galėjo dalyvauti Lietuvos pradinė klasių ir vokiečių kalbos mokytojai. Atrinktos

5 pradinė klasių ir 5 vokiečių kalbos mokytojos iš visos Lietuvos. Konkurso laimėtojos 2010 m. pradžioje rengs lietuvių kalbos pamokėlių Vokietijos pradinukams programą ir mokymo medžiagą.

2010 m. rugsėjį projekte dalyvaujančios mokytojos savaitei kelias į Šiaurės Vokietijos pradines mokyklas. Pradinė klasių mokytojos mokys 3–4 klasių vokiečių mokinukus lietuvių kalbos pagrindų, vokiečių kalbos mokytojai vokiečių kalba perteiks žinias apie Lietuvos kraštą, žmones ir kultūrą.

Lietuvių kalbos mokymas, pasak projekto rengėjų, vyks natūraliuoju būdu, neįtaujant vaikų gimtosios kalbos, per daineles, žaidimus ir kitokią smagią veiklą.

Airijos bendrovės mokės už darbininkų iš Lietuvos diskriminavimą

Vilnius, sausio 16 d. (Delfi.lt) – Airijos teismas, sprendžiantis lygių galimybių klausimus, įpareigojo tris bendroves sumokėti 24,500 eurų savo buvusiems darbuotojams – trims lietuviams ir vienam latviui, kurie buvo diskriminuojami dėl to, kad nėra Airijos piliečiai.

Teisėjai pripažino, kad ieškovai buvo arba neteisėtai atleisti, arba gavo mažesnę atlyginimą nei jų kolegos airiai, nors dirbo tą patį darbą.

Du lietuviai, Irmantas Stukonis ir Vygaudas Urbonavičius, dirbo bendrovėje „Coalport Building“. I. Stukonis dirbo sargu statybų aikštelėje. Kai jis buvo užpultas, o saugoma aikštelė apiplėšta, bendrovė pareikalavo, kad jis pateiktų pasiaiškinimą ir medicininių sumušimų įrodymą, tačiau lietuvis, kurio anglų kalbos žinios skurdžios, nesuprato darbdavio

ir buvo atleistas.

Teismas nusprendė, kad įmonė neatliko apiplėšimo tyrimo, be to, svetimšaliams darbininkams taiko vienintelę drausminimo politiką – atleidimą. Teismo nutarimu bendrovė turi sumokėti I. Stukoniui 8,500 eurų žalos atlyginimą, o jo kolegai V. Urbonavičiui, kuris pateko į panašią padėtį, teismas privalo sumokėti 500 eurų sumą.

Bendrovė „Securazone Manhour“ privalo sumokėti Lietuvos piliečiui Utarui Eimui 13,000 eurų už diskriminuojančias darbo sąlygas ir atleidimą.

Tuo tarpu Latvijos gyventojui Dmitrij Monażenkov, kuris buvo atleistas iš bendrovės „Realtime Technologies“ be išeitinės išmokos, buvęs darbdavys turės sumokėti 2,500 eurų sumą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Ukrainos rinkimai buvo laisvi ir demokratiški

Rinkėjų aktyvumas taip pat buvo ne toks jau blogas.

SCANPIX nuotr.

Kijevas, sausio 18 d. (AFP/„Reuters“/BNS) – Ukrainos prezidento rinkimai atitiko aukštus kokybės reikalavimus ir demokratijos principus, paskelbė Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija (ESBO) ir kiti tarptautiniai stebėtojai.

Tokios pagyros yra visiškai priešingos 2004 m. Ukrainos prezidento rinkimams, dėl kurių į gatves išėjus dešimtims tūkstančių protestuotojų kilo vadinamoji oranžinė revoliucija. Tuomet teismai buvo nurodę dėl daugybės klaidų atvejų rinkimus surengti iš naujo.

Vis dėlto ESBO dabar nurodo, kad rinkimų procedūros įstatymas turi būti patikslintas ir kad paskutinę minutę priimtas teismo sprendimas dėl balsavimo namuose, taip pat – „nepagrįsti“ politikų kaltinimai dėl daugybės klaidų ardo visuomenės pasitikėjimą.

Kaip ir buvo tikėtasi, į antrąjį Ukrainos prezidento rinkimų ratą pakliuvo premjerė Julija Tymošenko ir opozicijos vadovas Viktor Janukovič. Atotrūkis tarp šių kandidatų – apie 10 proc. balsų. Trečias šiose varžybose liko bankininkas Sergej Tihipka, gavęs 13,07 proc. balsų. Už ligšiolinį prezidentą Viktor Juščenką balsavo tik 5,42 proc. rinkėjų.

Rinkėjų aktyvumas taip pat buvo ne toks jau blogas – balsuoti atėjo apie 67 proc., nors per ankstesnius rinkimus šis skaičius būdavo gero kaimo didesnis.

Nieko nelaukdami premjerė J. Tymošenko ir opozicijos vadovas V. Janukovič jau pradėjo kovą už tą ketvirtadalį rinkėjų, kurie atidavė balsus už pirmame rate iškritusius kandidatus. Kol kas mažai kas ryžtasi spėlioti, kaip baigsis antrasis rinkimų ratas, kuris numatytas vasario 7 d.

Ortodoksai švenčia Kristaus Krikšto šventę

Maskva, sausio 19 d. („Interfax“/BNS) – Ortodoksų Bažnyčios tikintieji antradienį šventė Kristaus Krikšto, arba Kristaus Apsireiškimo, šventę. Šią dieną Maskvos ir visos Rusijos patriarchas Kiril vadovavo Maskvos Apsireiškimo katedroje liturgijai ir vandens pašventinimo

SCANPIX nuotr.

apeigoms.

Minint Kristaus krikštą Jordano upėje, kurį jis priėmė iš Jono Krikštytojo, švenčiamas Apreiškimas, kuriuo prasideda jo viešasis gyvenimas. Pastaraisiais metais Rusijoje per Apsireiškimą vis daugiau žmonių pasineria į vandenį eketėje. Pernai krikšto pasinėjimo į vandenį apeigose dalyvavo daugiau kaip 27,000 žmonių – dvigubai daugiau nei 2008 m., šiais metais sostinėje į eketes pasinėrė apie 65,000 tikinčiųjų.

Nuo senovės laikų Rusijoje buvo šventinamas vanduo upėje arba ežere, tam lede prakertama plati eketė – jordanė, aplink kurią vyksta procesija. Kadangi buvo manoma, kad jordanės vanduo gydo ir saugo nuo „piktos akies“, žmonės sėmėsi iš šios eketės vandens, nešėsi namo ir laikė jį visus metus.

Pagal seną rusų tikėjimą, per visas 12 atkalėdžio dienų – nuo Kalėdų iki Trijų karalių – po pasaulį keliauja Kūdikėlis Dievas, todėl dirbti bet kurį darbą šiomis dienomis yra nuodėmė.

EUROPA

KIŠINIOVAS

Moldovos ministras pirmininkas Vlad Filat ir jo vadovaujama vyriausybės delegacija atvyko į JAV. Kaip pranešta, per V. Filat susitiks su valstybės sekretore Hillary Clinton, taip pat su Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi Ban Ki-moon ir Pasaulio banko prezidentu. Numatyta pasirašyti susitarimą su JAV vyriausybine susivienijimu „Tūkstantmečio iššūkiai“ (Millennium Challenge), kuris numato, kad Moldovai bus suteikta neatlygintinai 262 mln. dolerių pagalba. Ketinama šias lėšas pervesti šaliai per 5 metus.

BRIUSELIS

Europos Komisijos nare siekusi tapti Bulgarijos užsienio reikalų ministrė Rumiana Jeleva atsiėmė savo kandidatūrą, tai pat atsisakė ministrės portfelio, neatlaikiusi prieš ją nukreiptos kritikos bangos, paskelbė Europos Parlamento centro dešiniųjų frakcijos vadovas. R. Jeleva pretendavo į eurokomisaro, atsakingo už tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą, pareigas.

KIJEVAS

Josif Stalin vaikaitis Jevgenij Džiugašvili atsiuntė Ukrainos generaliniam prokurorui laišką, kuriame reikalaujama iškelti baudžiamąją bylą Ukrainos saugumo tarnybos darbuotojams ir teisėjams, priėmusiems sprendimą pripažinti bolševikų vadovus kaltais 1932–1933 m. bado Ukrainoje organizavimu.

BRATISLAVA

Slovakija priims tris kalinius iš amerikiečių Guantanamo karinės bazės Kuboje, pranešė užsienio reikalų ministras. Pasak jo, kaliniai turėtų atvykti į Slovakiją savanoriškai. Su jais bus elgiamasi pagal šalyje galiojančius įstatymus.

MADRIDAS

Vienas Ispanijos politikas apkaltino JAV Federalinį tyrimų biurą (FTB), kad šis sąmoningai panaudojo

jo nuotrauką, kurią turėjo savo archyvuose dėl politiko kairiųjų pažiūrų, kai skaitmeniniu būdu atnaujino biuro turimą Osama bin Laden portretą. „Netikiu sutapimais, bet dar labiau netikiu Amerikos slaptosiomis tarnybomis“, – sakė Jungtinės kairiųjų koalicijos vadovo pavaduotojas Gaspar Llamazares.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV federalinis tyrimų biuras (FTB) šalyje surinko daugiau nei 2,000 pokalbių telefonu įrašų kaip priežastį pateikdamas menamas terorizmo grėsmes, arba tiesiog priversdamas telekomunikacijų bendroves perduoti tokius duomenis, pranešė dienraštis „The Washington Post“. Pasak laikraščio, FTB pareigūnai informaciją apie pokalbius rinko 2002–2006 m., daugeliu atvejų tokie sprendimai būdavo patvirtinami atgaline data.

JAV prezidentas Barack Obama kalbėdamas baptistų bažnyčios Washington, DC parapijiečiams pareiškė, kad sunkiomis akimirkomis tikėjimas į Dievą jam suteikia jėgų. Šiuose maldos namuose kartais pamokslus sakydavo Martin Luther King, vienas judėjimo už juodaodžių pilietines teises Jungtinėse Valstijose vadovų. JAV prezidentas kalbėjo praėjusį sekmadienį, artėjant nacionalinei šventei, skirtai M. L. King gimimo metinėms. B. Obama paragino tikinčiuosius sekti iškilaus pamokslininko pavyzdžiu.

Haityje, prie JAV kontroliuojamo sostinės oro uosto, buvo sužeisti 3, o ne 30 amerikiečių, pranešė CNN. Pranešime nurodoma, kad nukentėjusiųjų sužeidimai pavojaus gyvybei nekelia. Anksčiau CNN ir JAV pareigūnai buvo pranešę, kad Port o Prense buvo sužeista 30 amerikiečių.

AUSTRALIJA

SYDNEY

Didžiosios Britanijos princas William atvyko į Australiją, norėdamas ją geriau pažinti, buvo pasveikintas aborigenų vyresniųjų, kurie jį išmargino dažais ir apsmilkė eukalipto lapais. Neturtingame Sydney aborigenų rajone apie 2,000 džiūgaujantių gėrbėjų pasitiko 27 metų aristokratą.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

SKAUTYBĖS KELIAS

2009 metų rudens iškyla į Rako stovyklą

Atkelta iš 2 psl.

Spalio 25 d., sekmadienis

Kėlėmės 7:30 val. r. Pusryčiams valgėme likučius: čili, picos, javainius, riestainius, vaisius ir pan. Po pusryčių – susitvarkymas. Nugriovėme palapines, susidėjome daiktus, sutvarkėme pastovyklę ir virtuvę. Po susitvarkymo vyko varžybos tarp prityrusiųjų skautų ir skautų laidynių, kuri toliausiai numes moliūgą. Rezultatai beveik vienodi. Sunku pasakyti, ar kas nors tikrai laimėjo. Mat prityrusieji skautai daug didesnius moliūgus mėtė, negu skautai. Galų gale, visiems buvo smagu, kad

mūsų sukurti mechanizmai sėkmingai atliko savo misiją.

Truputį prieš 11 val. r. atvyko stovyklos administratorius Ginutis Matutis uždaryti stovyklą (užsukti dujų tanką, apsaugoti vamzdžius nuo apšalimo), atliko kitus darbelius, su kuriais mes padėjome, kiek sugebėjome. Apie 11:30 val. r. karavanas vėl pajudėjo Čikagos link.

Ką pamatėme šį savaitgalį? Koks gražus ir spalvingas Rako miškas rudens metu. Ką patyrėme? Kad nereikia lietaus bijoti. Sužinojome, kaip pastatyti laidynę. Kaip patiems skaniai paruošti savo valgius. Kaip džiaugtis gamta ir savo skautiškais broliais.

Mielieji,

1923 m. sausio 15 d. Klaipėdos kraštas buvo išvaduotas ir vėl prijungtas prie Lietuvos. Klaipėda yra vienintelis Lietuvos uostas. Šia proga jūrų skautai ir jūrų skautės rengia tradicinį minėjimą.

„Nerijos” tunto jūrų skautės ir „Lituanicos” tunto jūrų skautai kviečia Jus į tradicinį Klaipėdos dienos minėjimą.

Kada? 2010 m. sausio 23 d., šeštadienį

ir 1:15 v. p. p. susimąstymas

Kur? 1:45 v. p. p. iškilminga sueiga Lietuvių fondo salėje

Malonėkite pranešti apie dalyvavimą sesei Laurai:

Tel.: (630) 971-8629 arba el. paštu: lalialsi@comcast.net

Sausis – nacionalinis glaukomos mėnuo

Akių klinika Čikagoje kviečia nemokamai pasitikrinti akis dėl glaukomos

„Glaukoma yra liga, kuri sukelia regos nervo ir tinklainės ląstelių pažeidimą, dėl kurio akis apanka”, – aiškina dr. Rasa Maksimavičiūtė. Žmogaus akyje yra specialus skystis, kuris vienodai spaudžia akies sieneles ir laiko jas įtemptas. Šis spaudimas vadinamas akispūdžiu. Dažniausiai akispūdis abiejose akyse būna vienodas. Ilgalakis akispūdžio sumažėjimas ar padidėjimas neigiamai veikia akį. Dėl to sutrinka akies audinių mityba, sunyksta nervinės skaidulos, silpnėja regėjimas, žmogus pradeda siauriau matyti.

Akispūdžio padidėjimas dažnai yra sunkios akių ligos – glaukomos požymis. Tai labai klastinga liga, kuria sergant dažniausiai nejaučiame jokie skausmo, akis neparausta, nėra jokių kitų požymių, kurie verstų suserinti ir eiti pas gydytoją. Kadangi regėjimas silpnėja labai pamažu ir lėtai, žmonės neretai kreipiasi į specialistą pavėluotai, kai liga yra jau išplitusi. Maždaug 1 iš 7 akylųjų yra apakęs dėl glaukomos.

Glaukomos rizikos veiksniai: akies hipertenzija, amžius (dažniau serga vyresni nei 45 metų amžiaus žmonės), didelė trumparegystė, cukrinis diabetas, traumos, ilgalaikis kortikosteroidų naudojimas, aukštas kraujo spaudimas. Esant bet kuriam iš šių minėtų reiškinių, reikia eiti pas akių gydytoją pasimatuoti akispūdį.

Tai nevarginanti ir nesudėtinga procedūra. Radęs padidintą akispūdį, gydytojas įvertina regos nervą, tiria akių dugną, akiplotį (kompiuteriu nustato akiplotio ribų susiaurėjimus). Dažnai ligos pradžioje akiplotio pakitimai būna labai nežymūs ir šį tyrimą, kaip ir regos nervo bei akispūdžio matavimą, reikia reguliariai kartoti. Nustatydamas, ar regos nervas yra pažeistas, ar jo pažeidimas didėja, akių ligų gydytojas gali nustatyti glaukomą arba nustatyti, ar ji progresuoja. Blogiausia yra tai, kad šios ligos pažeistas regėjimas niekuomet neatsistato. Laiku pastebėjus ligą daugiau kaip 90 proc. galima padėti žmogui neapakti.

„Primary Eye Care Associates” akių priežiūros klinikoje dr. Rasa Maksimavičiūtė visą šį sausio mėnesį nemokamai tikrina akių spaudimą bei akies nervo pažeidimus. Dr. Maksimavičiūtė įvertins akių būklę ir patars, jeigu bus reikalingas gydymas.

Klinika galima rasti adresu: 5460 S. Archer Ave. Čikagoje; ji yra tik kelios minutės nuo Midway oro uosto.

Tai aštuntas kasmetinis nemokamas akių patikrinimas „Primary Eye Care Associates” klinikoje. Norėdami apsilankyti ar gauti daugiau informacijos, susitarti dėl apsilankymo laiko skambinkite tel: (773)735-6090.

„Draugo” info

Atsidėkodami už kalendorių „Draugo” leidybai paremti auko-

jo: po 100 dol. Casimir Kraucunas, Lemont, IL; Birutė V. Sonta, Chicago, IL; Albinas Markevičius, Santa Monica, CA; John R. Dainauskas, Woodridge, IL; Stasė Gričius, Santa Monica, CA. **60 dol.** Aldona Pintsch, West Milford, NJ. **Po 50 dol.:** John J. Siaurusaitis, Baltimore, MD; Angela Katele, Chicago, IL; Angela K. Lawler, Chicago, IL; Vytautas M. Kolis, Palos Hills, IL; Josephine Jakubenas, Los Angeles, CA; M. F. Jablonskis, Westchester, IL; Michael F. O’Toole, Hinsdale, IL; Stasys Tamulionis, Saint Petersburg, FL; V. J. Petrusis, Santa Monica, CA; Vacys Saulys, Vallejo, CA; Dalia K. Strasius, Ann Arbor, MI; John Stankunas, Cos Cob, CT; Genevieve U. Anoff, Barrington, IL; Valerija Javas, Western Springs, IL; Birute A. Kasakaitis, Oak Lawn, IL; Algirdas A. Saulis, Clarendon Hills, IL; Ann Keraminas, Rockford, IL; Janina M. Salna, Juno Beach, FL; Danguole Jurgutis, West Bloomfield, MI; D. Polikaitis, Westlake Village, CA; Violetta Petrik, Ridge, NY; Vidmantas Raisys, Mercer Island, WA; Horace R. Zibas, Cincinnati, OH; Nijolė Nausėdas, Homer Glen, IL; Ethel Radzius, Chicago, IL; Kęstutis J. Miliunas, Chicago, IL; Gražina Kenter, Danbury, CT; Gražina Damijonaitis, Willowbrook, IL.

Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Ušackas turi trauktis

Atkelta iš 3 psl.

Netikslu kalbėti apie nevykusį prezidentės ir ministro nuomonių derinimą. Derina lygus su lygiu. Bet D. Grybauskaitė yra prezidentė, o V. Ušackas yra klerkas, nors ir labai garbingas klerkas. Jis turi tartis su valstybės vadove, sulaukti jos pritirimo kontroversiniais klausimais, o nesulaukęs tylėti. Jis to nedaro, net vysto konfliktą.

Tikiu, kad V. Ušackas, kuris supranta nuoseklios valstybinės pozicijos svarbą, atsistatydins. Priešingu atveju jis bus atstatydyntas. Kaip ir M. Laurinkus, atsistatydinęs jis galės viešai reikšti savo nuomonę, kritikuoti prezidentės politiką, įsijungti į politinę veiklą. Tačiau ne kol jis yra diplomatinio šefas.

Jo pakeitimas bus paskutinis žingsnis sugrąžinant užsienio politiką į konstitucines vėžes bei patvirtinant prezidentės pirmenybę. Tik vėliau sužinosime, ar D. Grybauskaitės užsienio politika bus protingesnė ir veiksmingesnė.

Alfa.lt

PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvinių įrengimų; priestatai; keramikos plytelės; „sidings”, „soffits”, „decks”, „gutters”, plokšti ir „shingle” stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 151

Vedini valiūkiško smalsumo, matyt, atplėšė porą lentų, o pralindę vidun, angą paslėpė, kad niekas nepastebėtų. Vėliau pralindę siaura anga gilyn, galėjo patekti į seniai išdirbtą neveikiančią šachtą, kurios labirintuose, turbūt, ir pasiklydo. Ieškodami kelio atgal, jie netyčia surado laiptus – išėjimą į paviršių. Užkopę tais laiptais jie netikėtai iškilo toje kasyklos zonoje, kurios nesaugojo ginkluotos apsaugos žiedas. Išlindę laukan jie čia pamatė daug į mėlynės panašių uogų („marožka“). Alkani ir pervargę, jie saujomis rinko ir valgė tas Kolymos uogas iki pat sutemų, nieko negalvodami apie savo likimą. Prisivalgę čia, tarp uogienojų ir užmigo. Apie 8 valandą ryto juodu saldžiai miegančius prie apleistos šachtos angos ir užtiko įsiutusi čekistų šunauja. Prišokęs NKVD karininkas juos dar miegančius nužudė šūviais į galvą, o du sužvėrėję eiliniai kareiviai be perstojo badė durtuvais.

– Chvatit, – švelniai ištare vadas, nutraukdamas šią kiekvieno enkavėdisto širdžiai ir akiai mielą egzekuciją.

Krauju pasrūvę lietuvaičių kūnai buvo atvežti ir sumesti prie lagerio vartų, kad gerai matytų visi kaliniai. Todėl mūsų ryte ir neišleido į darbus, kol nepamatytume čekistų „darbų“. Po trijų dienų prie „vachtos“ jų jau nebuvo.

Pasiklydę moksleiviai net nesiruošė bėgti, jie turbūt tikėjosi, kad anksčiau ar vėliau juos kas nors suras ir grąžins į lagerį. Savo draugams pavaišinti jie buvo pririnkę pilną vatinių švarkelį „marožkos“.

16. „OP“

Sunkiai dirbant Ugoļj Elgeno anglių kasykloje, ir pastoviai jaučiant nuolatinį alkį, po keleto mėnesių visiškai išseko mano fizinės jėgos. Aš netekau daug svorio. Vis sunkiau buvo ne tik dirbti, bet ir nueiti iki šachtos. Jau nekalbant apie kankinamą grįžimą. Pučiant smarkesniam vėjui buvo sunkoka išsilaikyti ant kojų. Ištirpus jėgoms, sumažėjo mano „Socialistiniai išdirbiai“, todėl gaudavau vis mažiau košės. Jaučiau, kad greitai laiku daugiau tokio gyvenimo nebeįstversiu ir būsiu nurašytas į Brolių kapus, kaip ir tūkstančiai tų, kurie ten išėjo į amžiną poilsį. Tapau distrofiku. Gyvenau tik iš inercijos, lyg kokiame košmariškame sapne.

Kasdami anglis greitai apsinešdavome anglies dulkėmis. Per pamainą jų prisikvėpuodavome iki valiai. Jos taip gausiai prilipdavo prie mūsų prakaituotų veidų, kad pamainos pabaigoje atrodydavome juodi, kaip velniai. Tik žibintai, akys, dantys ir lūpos žibėjo šachtos tamsoje.

Vieną dieną, baigiantis darbo pamainai, neiškentęs nusiėmiau pirštinę ir besikasydamas nuo dešinio skruosto nusikrapščiau įkyriai nieztingą spuogą. To man tik ir tereikėjo. Po poros valandų man pačiam netikėtai susmukau darbo vietoje netekęs sąmonės. Tai buvo kraujo užkrėtimas. Bet apie tai sužinojau vėliau. Iš dviejų vatinių bušlatų vyrai padarė neštuvus ir, tik pasibaigus pamainai, kartu su visa kolona nunešė mane į lagerį ir pristatė į „OP“.

„OP“ („Ozdarovitelnyj punkt“) –

buvo atskiras barakas, tariama lagerio „ligoninė“, kurioje „gydėsi“ „dochodiagos“ (klipatos) – nuo alinančio darbo ir alkio išsekę kaliniai. Berlago „OP“ vadovavo represuotas Pavolgio vokiečių kilmės gydytojas – chirurgas, profesorius (kaip jį vadino) Kopf. Šis geros širdies daktaras (iš didžiosios raidės) komunistų nelaisvėje jau buvo iškalėjęs daugiau nei 10 metų. Todėl gerai suprato kalinių būseną ir stengėsi kiek įmanoma gelbėti mūsų gyvybes arba bent kiek palengvinti mūsų kančias. Daktarui Kopfui ir aš liksiu amžinai skolingas už tai, kad ištraukė iš mirties nagų. Pamatęs mano ištinusį ir pamėlusį žandą jis iškart suprato, kad tai kraujo užkrėtimas. Po nedidelės operacijos ir antibiotikų dozės aš greitai pasijutau geriau.

Atneštas į ligoninę svėriau tik 52 kg. Tai mano „asmeninis rekordas“. Būdamas 178 cm ūgio atrodžiau ganėtinai „lieknas“. „OP“ man nustatė ir pripažino diagnozę – distrofija. Nepaisant „įspūdingų“ duomenų, buvau vienas iš fiziškai stipresnių „OP“ „dochodiagų“. Nors ir visi atrodėme kaip vaikščiojantys lavonai, bet aš jaučiausi kiek pranašesnis. Etatinis „OP“ sanitaras dažniausiai buvo labai užimtas padėdamas gydytojui. Jis pasirodydavo tik tada, kai reikėdavo suleisti vaistus ar išdalinti tabletes. Todėl „palatoje“ man teko naujos – sanitaro pareigos. Turėjau prižiūrėti silpnesnius ligonius.

Dauguma čia gulinčių klipatų vos vos sugebėdavo nueiti iki tualetų. Dalis buvo tiek išsekę, kad nepaeidavo ar nesuspėdavo ir viską darydavo po savi, lovose. Stipresnieji buvo guldomi antrame narų aukšte, bet ir jie, mėgindami atsikelti, kartais krisdavo ant grindų, kaip kaulų maišai, susitrenkdami bei susižalodami. Todėl dieną ir naktį, jeigu nemiegodavau, aš padėdavau išsiropšti iš gultų tiems ligoniams ir nuvesdavau juos į išvietę ir atgal.

Pirmosiomis dienomis, kol nepripratau, mane labai sujaudino neįprasta dvasinė daugumos ligonių būseną. Man buvo sunku suprasti jų tokį keistą elgesį. Jų judesiai ir kalba atrodė lyg suvaikėjusių ar protiškai atsilikusių senelių. Nors dauguma buvo jauni subrendę vyrai, jie kalbėjo labai lėtai ir plonais, lyg mažų vaikų balsais. Turėdavai kantriai laukti, kol jie išsakys, ko nori.

Mus čia maitino tris kartus į dieną „pagerintu“ maistu. Gaudavome po 200 g šlapios duonos, po 700 g „pieniškos“ (pieno miltelių) ryžių sriubos ir po 400 g įvairių kruopų košės. Kiekvieną rytą prieš valgį mums duodavo po vieną valgomą šaukštą žuvies taukų. Šie žuvies taukai buvo daktaro Kopfo sumanymas. Tai jis išreikalavo iš administracijos. Jie man labai padėjo atsigauti ir išsilaikyti tarp gyvųjų.

Etatinis sanitaras, dalijantis žuvies taukus, labai griežtai reikalaudavo, kad ligoniai tuoj pat juos prarytų. Pradžioje aš nesupratau kodėl, nes man pačiam tie taukai atrodė naudingi ir visai skanūs. Mano distrofiko organizmas dar nebuvo taip išsekintas, kad paliestų smegenis, todėl su nuostaba stebėjau, kaip elgėsi kiti ligoniai, kai sanitaras išeidavo.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. **708-422-8260.**

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. **815-741-3220**

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. **773-229-9965**
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

\$1,000 Gražina Liautaud, Chicago, IL (viso \$12,000).

\$500 Vytas Miselis, Monroeville, PA (viso \$1,700).

\$400 Jūrų Šaulių kuopa Klaipėda per Joseph Mikulį, Westchester IL, (viso \$6,000); dr. Renata Variakojytė, Burr Ridge, IL (viso \$1,900).

\$300 Kazys Kaspariūnas, Largo, FL (viso \$1,000).

\$200 JAV Lietuvių Bendruomenė St. Petersburg apylinkė per Loreta Kynas (viso \$600); Alfonse ir Helen Kriščiūnai, Indian Head Park, IL (viso \$1,000).

\$150 Joseph Bernot, Union, NJ (viso \$550).

\$100 Halina Bagdonienė, Oak Lawn, IL (viso \$2,750); Kęstutis Černis, West Bloomfield, MI (viso \$1,250); Romas Jagminas, Bridgewater, MA (viso \$575); Lithuanian Catholic Mission per Casimir Matonis, Sun City, AZ; Lietuvių Maironio Parko klubas, Shrewsbury, MA (viso \$500); Viktoras Memėnas, Bloomfield Hills, MI (viso \$550); Vaclovas ir Margarita Momkai, Chicago, IL (viso \$470); Valentinas ir Lili Ramoniai, Lemont, IL (viso \$1,420); Regimantas Vedegys, Union Pier, MI (viso \$280).

\$75 Birutė Ciplijauskaitė, Madison, WI (viso \$275).

\$60 Vytautas Graužinis, Elgin, IL (viso \$1,130).

\$50 JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba per S. Daulienę, Chicago, IL (viso \$250); Elden Genitis, Morton Grove, IL; Eglė Juodvalkė ir Henryk Skwarczynski, La Grange, IL (viso \$150); Monika Krikščiūnas, Chula Vista, CA (viso \$200); Raminta ir Algirdas Marchertai, Lemont, IL (viso \$444); Algis Norvilas, Oak Lawn, IL (viso \$225); Emilija Pretkelis, Chicago, IL (viso \$475); John ir Gražina Rimkūnai, Oak Forest, IL (viso \$175); Kostas Stankus, Homer Glen, IL (viso \$693); Tauragės Lietuvių klubas per Stasę Rudokas, Chicago, IL (viso \$1,800); Vytautas Urbonas, Valparaiso, IN (viso \$150); Elona Vaišnienė, North Haven, CT (viso \$70); Aldona Venckūnas, Santa Monica, CA (viso \$565).

\$40 Joana Danilevičienė, Chicago, IL (viso \$150); Bruno Jaselskis, Evanston, IL (viso \$105).

\$25 Bruno Mikėnas, Woodridge, IL (viso \$420).

\$20 Amanda ir Algirdas Mulioliai, Euclid, OH (viso \$650); Val Raugas, Hazlet, NJ.

\$15 Vladas ir Stefanija Vasikauskai, Saint Petersburg, FL (viso \$110).

\$10 Algimantas Totilas, Omaha, NE (viso \$45).

\$5 Anoniminis aukotojas, New York.

Širdingai dėkojame visiems aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos fondui.

Lietuvos Partizanų Globos Fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

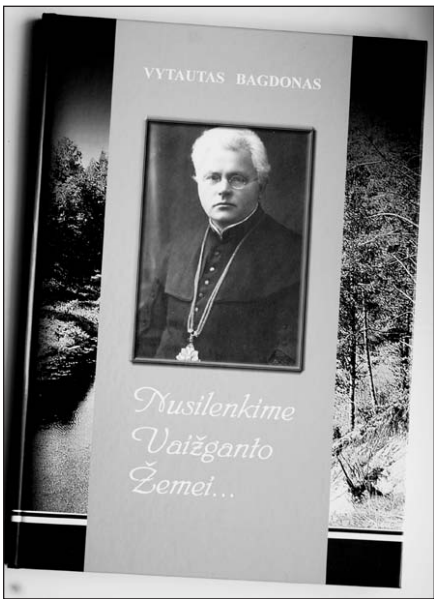
REMKIME
DRAUGO FONDĄ –
RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!
TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG

Stendas, skirtas žyiam rašytojui, 2009 m. rugsėjo mėn. Vaižganto gimtame Malaišių kaime vykusiame rašytojo metinių paminėjime.

Fotografijų albumas, skirtas lietuvių klasikui

2009 metais, minint lietuvių literatūros klasiko, visuomenės veikėjo, tautos švietėjo, kovotojo už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę kariauninko Juozo Tumo-Vaižganto 140-ąsias gimimo metines ir Lietuvos vardo paminėjimo 1000-metį, buvo parengtas ir išleistas spalvingas albumas „Nusilenkime Vaižganto Žemei...” (autorius žurnalistas, Lietuvos žurnalistų sąjungos ir Jono Vileišio premijų laureatas Vytautas Bagdonas, išleido asociacija Vaižgantiečių klubas „Pragiedrulyš”, spausdino leidykla UAB „Utenos Indra”).

Naujojo fotografijų albumo viršelis.

Šiame 150 puslapių fotografijų albume, kuris yra labai kokybiškas, išspausdintas ant kreidinio blizgančio popieriaus, rasite 80 Vaižganto archyvinį nuotraukų bei įvairių dokumentų, pasakojančių apie „deimantiukų ieškotoją” asmenybę, gyvenimą, kūrybą ir visuomeninę veiklą. Kai kurios fotografijos bei dokumentai skelbiami pirmą kartą, yra tikrai unikalūs ir vertingi. Kiekvieną fotografiją ar dokumentą lydi konkretūs, aiškūs komentarai, visame albume gausu citatų iš Vaižganto kūrybos ar pasisakymų įvairiomis progomis. Be to, šiame albume spausdinama beveik 180 originalių spalvotų nuotraukų,

pasakojančių apie Vaižganto gimtąsias vietas, istorijos bei kultūros paminklus, Svėdasų krašte jau daugelį metų puoselėjamas kan. Juozo Tumo-Vaižganto pagerbimo tradicijas („Vaižganto skaitymus”, Vaižganto premijos šalies rašytojams įteikimo iškilmės ir t. t.) Tiek reportažinių, tiek meninių nuotraukų autorius – albumo sudarytojas žurnalistas ir fotografas V. Bagdonas.

Apie tokio fotografijų albumo išleidimą buvo svajojama jau seniai. Tačiau svajonei buvo lemta išsipildyti, kai finansiškai parėmė JAV, Ohio valstijoje gyvenantis veiklus mūsų kraštiečių dr. Zenonas Prūsas. Šio kilnaus žmogaus dėka fotografijų albumas „Nusilenkime Vaižganto Žemei...” išvydo dienos šviesą ir buvo labai palankiai sutiktas, gerai įvertintas Lietuvoje.

Nemažai fotografijų albumų šios knygos leidėjų ir mecenato valia buvo dovanota mokykloms, bibliotekoms, muziejams, Vaižganto giminėms, aktyviems asociacijos Vaižgantiečių klubas „Pragiedrulyš” nariams. Dalis tiražo buvo parduota, o gautos lėšos vėlgi geradariui dr. Zenonui Prūsui dėka buvo panaudotos Svėdasų krašto (Vaižganto) muziejaus remontui, naujų ekspozicijų įrengimui, rašytojo Juozo Tumo-Vaižganto gimtojo Malaišių kaimo tvarkymui ir pan.

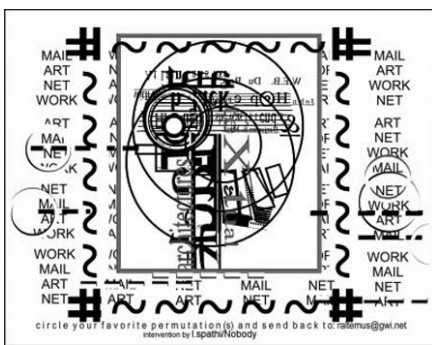
Be abejo, ne vienas toli nuo tėvišės gyvenantis tautietis taip pat norėtų šį albumą nusipirkti prisiminimui ar dovanoms. (Juk iš tikro tai puiki dovana bet kuria proga ir bet kam, kas nors šiek tiek turi lietuviško kraujo, kas puoselėja lietuvių ir myli Lietuvą.)

Pageidaujantys įsigyti gausiai iliustruotą, menišką fotografijų albumą gali kreiptis į Vytautą Bagdoną adresu: Vaitkūnai, Vaitkūnų paštas, Anykščių rajonas, Lithuania, 29340.

Vytautas Bagdonas
Svėdasų krašto (Vaižganto) muziejaus vedėjas,
Vaižgantiečių klubo „Pragiedrulyš” pirmininkas

Šarūno Barto ir Fluxus pradininko Jurgio Mačiūno susitikimas Vilniuje

Jono Meko vizualiųjų menų centras džiaugiasi ir didžiuojasi galimybe Vilniuje pristatyti dviejų pasaulinio lygmens menininkų – Šarūno Barto ir Jurgio Mačiūno – kūrybą. Savita Šarūno Barto kino kalba kritikų dažnai vadinama kino filosofija, jo filmuose dalyvauja neprofesionalūs aktoriai, vaidinantys savo pačių gyvenimus, ištrinamos ribos tarp dokumentinio ir vaidybinio kino, o Jurgis Mačiūnas – nereikšmingumo genijus, savo sukurtu Fluxus judėjimu padaręs didžiulę įtaką šiuolaikinei Vakarų kultūrai, postmoderniajam menui”, – teigia Jono Meko vizualiųjų menų centro direktorius Kristijonas Algirdas Kučinskas.

Parodos „Fluxus Pasirodymai” kortelė.

Su filmu „Septyni nematomi žmonės” Šarūnas Bartas 2005 metais dalyvavo Kanų kino festivalyje. Iš viso režisierius yra sukūręs arba prisidėjęs kaip scenaristas, prodiuseris prie keturiolikos filmų. Jis pirmasis Lietuvoje įkūrė nuo valstybės nepriklausomą kino studiją „Kinema”. Vienas iš pirmųjų jo vidutinio metražo dokumentinių filmų – „Pradžios dienos atminimui” – 1990 metais įvertintas Amsterdamo dokumentinių filmų festivalio apdovanojimu.

1992 metais Šarūnas Bartas pelnė Berlyno kino festivalio apdovanojimą už filmą „Trys dienos”, o 1995 metais tarptautinių festivalių komisijos darbą „Koridorius” įvertino dviem laimėjimais. 2000 metais Venecijos kino festivalyje už geriausią filmą, atskleidžiantį žmogaus ir gamtos sąsajas, „Laisvė” – apdovanotas specialiuoju laimėjimu. 2001 m. Š. Bartas gavo Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją.

Režisieriaus darbuose – tolimes nuo Lietuvos, egzotiškos erdvės: Marokas, Sibiras, Ukrainos stepės ir t.t. Naujausio, šiuo metu baigiamo montuoti Š. Barto filmo „Eurazijos aborigenas” ištraukas Vilniaus žiūrovai pamatys Jono Meko vizualiųjų menų centre, – filmuota taip pat įvairiose vietovėse, o be to, vaidina pats Šarūnas Bartas.

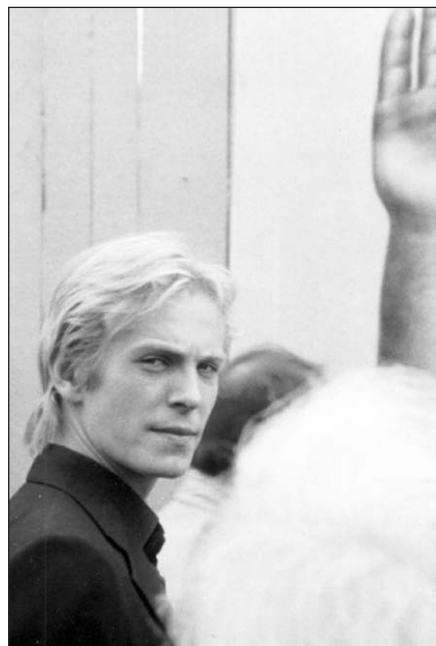
Nedaug kas žino, kad režisierius savo karjerą pradėjo kaip fotografas – žiūrovai retrospektyvoje pamatys Šarūno Barto fotografijas, kuriose įamžintas filmų kūrimas.

Paroda „Fluxus Pasirodymai” skirta tarptautinio Fluxus judėjimo koncertų, performansų ir kitų su formatyvumu susijusių 1958–1978 metų kūrinių pristatymui. Suforuota iš plakatų, nuotraukų, partitūrų, kortelių, dokumentų ir video medžiagos ekspozicija pristatys netradicinius būdus, kaip meninė patirtis iškeliama ir išskeliama iš kasdieninės patirties.

Dauguma Fluxus žmonių susitiko ir buvo įtakoti John Cage 1957–1959 metais vedamose eksperimentinės kompozicijos paskaitose New School for Social Research New York. George Brecht išrasta įvykio partitūra (event score) buvo žymimi kasdieniniai veiksmai, kaip minimalistiniai performansai ar įsivaizduojami bandymai kasdienoje. Fluxus performansams, įvykiams ir koncertams būdingas neteatrališkumas, paprastumas tiek priemonių, tiek veiksmo srityse, trumpumas, šmaikštumas. Eksponuojamame Fluxus manifeste teigiama, kad „bet kas gali pakeisti meną ir bet kas gali tai padaryti. Todėl šis pakaitalas – menas nustebimas – turi būti paprastas, įdomus, susidomėjęs nereikšmingumais, nebūti preke”.

Tarp Fluxus kūrėjų buvo paplitusios įvykių kortelės (event cards). Kortelėje paprastai keliais žodžiais ar sakiniiais buvo nusakomas performansas, jos nebūdavo menininko pasirašomos ir jas dažniausia atspausdavo pats Jurgis Mačiūnas savo IBM Executive spausdinimo mašinėle, gavęs idėjas ar užuominas iš kitų Fluxus narių. Kortelės ir partitūros sudarydavo rinkinį ir buvo skirtos privačiam žiūrėjimui.

John Lennon 1966 „Indica” galerijoje Londone gavo kortelę su užrašu „kvėpuok”. Tai buvo jo pirmas susitikimas su Yoko Ono. John ir Yoko palaikė artimus ryšius su Jurgiu Mačiūnu: samdė jį apipavidalinti jų parodą, kartu dalyvavo ir rengdavo Flux, maisto šventes. Dėl skrandžio vėžio negalėdavęs valgyti daugelio maisto produktų Jurgis kūrė prijuostes ir stalų nuotraukas. Parodoje pristatomos Mačiūno sukurtos John Lenon ir Yoko Ono kaukės, jo kurutos Fluxus šventės, skirtos John ir Yoko, foto dokumentacija.

Šarūnas Bartas.

Kaip tarptautinio tinklo, Fluxus koncertai buvo rengiami Europoje (ypač Vokietijoje) Japonijoje ir Amerikoje. Dalį ankstyvųjų koncertų bus galima išvysti Ben Vautier išsaugotoje vaizdo medžiagoje iš Nicos.

Jurgio Mačiūno ir Šarūno Barto kūrybos derinys po Jono Meko vizualiųjų menų stogu yra neįprastas, todėl subtilus ir originalus.

Bernardinai.lt

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Eugenija Račiūnaitė-Daugirdienė „Draugo“ administracijoje.

SU PAGARBA IR GIMNAZISTO SENTIMENTU

A. a. Eugenija Račiūnaitė-Daugirdienė buvo mano lietuvių kalbos mokytoja Kaune, V gimnazijoje, vokiečių okupacijos metu. Pranešimas apie jos paskutinę gyvenimo dieną š. m. sausio 3 d. galutinai užsklendė anuomet klasėje bei koridoriuose matytus rimtus mokytojų veidus. Tik kelis iš jų dar sutikau Amerikoje – jau su mokytojo buvusiam mokiniui šypsena. Iš mano tuometinių mokytojų Račiūnaitei-Daugirdienei paskutinei atiteko Bernardo Brazdžionio eilutė, kad „ta pati lemtis, kas gimsta čia”.

Buvome neramių 1942–1944 mokslo metų pirmokai ir antrokai. Mūsų IIb klasė buvo didoka, viso gal 25 mokiniai. Iš jų aš vienas atsidūriau Vokietijoje ir Amerikoje. Vėliau Lietuvoje susiradau dar du savo buvusių klasiokus ir dvi merginas. Jie apie kitus mūsų klasės draugus nieko negalėjo man pasakyti. Tad kartais savęs klausiu, kas atsitiko su tais dingusiais dvidešimčia vaikų? Neabejoju, kad apie savo pirmas profesines pareigas pagyvodavo ir Račiūnaitė-Daugirdienė: ir jai turėjo rūpėti, kiek bei kaip jos buvusių mokinių išliko.

Iš nekrologo matau, kad ji 1942–1944 m. buvo apie 24 metų amžiaus, bebaigianti ar jau baigusi lituanistiką Vilniaus universitete. Gimnazijoje ji buvo viena iš jauniausių mokytojų – maloni, tačiau dalykiška. Prie tokio įspūdžio daug prisidėjo jos dėstoma mums gimtoji kalba ir lietuvių literatūros, tautosakos pradmenys. Jos pamokų metu nebuvo išdykavimo ar simuliacijos. Ji klasę veikė dėstomo dalyko suprantamumu ir retkarčiais mokytojuose sutinkamu vidiniu autoritetu, jaučiamu iš jos jaunatviškos išvaizdos bei laikysenos. Iš suaugusiųjų buvau girdėjęs, kad ji rengiasi stoti į vienuolyną. Kelis kartus ją mačiau labai pamaldžiai klūpančią Kauno Įgulos ir Karmelitų bažnyčiose.

Amerikoje po kelių dešimtmečių ją retkarčiais matydavau „Draugo”

administracijoje. Tuomet ji jau buvo bendradarbio A. Daugirdo žmona, tačiau nei savo išvaizda, nei laiky sena žymiau nepasikeitusi. Turbūt, jauni mokytojai mokiniui ilgą laiką nesikeičia, nes pirmųjų mokslo dienų įvaizdis įsirėžia atmintyje. Mane, jau užaugusį, ji tuoj pat prisiminė ir maloniai atsiliepė apie šalia stovinčią šeimą. Praslinkus dar keliems dešimtmečiams nuo to susitikimo, retkarčiais pagyvodavau, kur jinai, kokio jos senatvė. Ir taip iki pat pranešimo apie jos mirtį.

Jaunai mokytojai Račiūnaitei, okupacijos metu dirbančiai Kaune, turėjo būti nelengva. Krašte visko trūko. Miškų ir Gedimino gatvių sankryžoje raudonų plytų pastate trimis pamainomis sugrūstos dirbo V, IV gimnazija ir viena pradžios mokykla. Kartais mums pamokos prasidėdavo dar tamsoje, 7 val. ryto. Kai pradėdavome 2 val. po pietų, tai baigdavome temstant. (Kai rytinėje pamainoje pamokos baigdavosi 11 val., tai dar spėdavome į „Triumf” kino pirmą seansą...) Ragavome ir teroro: vokiečiai 1944 m. suėmė matematiką, dėsčiusį mūsų klasės auklėtoją Velbutą, apie 3 savaites nebuvo matematikos pamokų. Kai ji vis tik paleido, visa gimnazija džiaugėsi: mūsų klasė surinko pinigų, paleidimo proga jam padovanojome paveikslą, o jis, į mus klasėje tada žiūrėdamas, verkė...

Iš Vakaruose atsidūrusių mokytojų kur tai prie Atlanto jau anksčiau mirė direktorius dr. A. Šerkšnas, Los Angeles muzikos mokytojas J. Ažuolaitis ir dabar prie jų bei Lietuvoje, be abejo, jau mirusių ar žuvusiųjų prisijungė E. Račiūnaitė-Daugirdienė. Anais sunkiais laikais mus mokiusiems mokytojams lenkiu galvą.

Dabar dar „Amžiną atilį” sakau mus su atsidavimu mokiusiai panelei, poniai lietuvių kalbos Mokytojai, mūsų mokytojai iš didžiosios raidės.

Vienas iš IIb klasės išlikusiųjų 25-ųjų mokinių

Lrt.lt

A † A DAVETAS DULAITIS

Mylimas vyras ir brolis atsiskyrė su savo mylimaisiais 2009 m. gruodžio 28 d.

Dėkinga draugams ir pažįstamiems už atsiųstas užuojautas.

Žmona Aldona

Mielai mūsų draugei

A † A ELENAI SMILGEVIČIŪTEI MIKNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame visą jos šeimą ir drauge liūdime gerosios Liusės netekę.

Halina Bagdonienė
Jadvyga K. Giedraitienė
Laima Platerienė
Salomėja Valiukienė

LIETUVIŲ FONDAS neteko savo brangių narių. Per paskutinius du 2009 m. mėnesius į Amžinybę iškeliavo: a.a. Apolinaras P. Bagdonas (IL), a.a. Vytautas Čekanauskas (CA), a.a. Kun. Dr. Eugenijus Gerulis (IL), a.a. a.a. Jadvyga Kontrimas (CA), a.a. Albinas Mickus (IL), a.a. Saulė Sidrytė (IL), a.a. Dr. Vladas Vaitkus (FL), a.a. Aldona Valukonis (MI), a.a. Stasė Zaparackienė.

Reiškiamo nuoširdžių ir gilių užuojautą jų šeimoms ir artimiesiems. Lai gražūs prisiminimai suteikia Jums visiems stiprybės. Dėkojame, kad pranešėte Lietuvii Fondui apie savo artimųjų netektį.

Lietuvių Fondo Taryba ir Valdyba

Margumynai

Bėgimas augina smegenis

Bėgiojimas gali ne tik pagerinti žmogaus atmintį, tačiau ir padidinti smegenų galią, teigia Cambridge University mokslininkai.

Didžiosios Britanijos universiteto neurologai nustatė, kad užtenka pabėgioti kelis kartus per savaitę, jog smegenys būtų jaudrinamos, o tai pastebimai pagerina bėgiko protines galias.

Tyrimo, kuris atliktas kartu su JAV Nacionaliniu senėjimo institutu, rezultatai rodo, kad pabėgiokus kelias dienas smegenyse užauga šimtai tūkstančių naujų smegenų ląstelių. Jų kiekis yra siejamas su atminties susidarymu ir prisiminimais.

Pabėgiokus prisimenama geriau,

Lrt.lt

Originali istorija apie Niutoną ir obuolį

Internete paviešinta originali istorija apie Niutono gravitacijos teorijos sukūrimo istoriją, kuomet neva jam į galva trinkelėjęs obuolys „nušvietė” garsaus mokslininko protą. Su originaliais dokumentais galima susipažinti Britanijos Karališkosios mokslo akademijos tinklalapyje. Dokumentų autorius – Niutono draugas ir biografas William Stukeley.

Garsusis obuolio kritimas aprašomas taip: „Po pietų oras maloniai sušilo, tad mes išėjome į sodą ir gėrėme arbatą po obels metamu šešėliu. Jis (Niutonas) man pasakė, jog ir toliau yra toje pačioje vietoje, kaip ir anksčiau – gravitacija vis dar nepalieka minčių ramybėje. Jis buvo giliai

įvykiai nepainiojami, pagerėja ir kiti kognityviniai žmogaus sugebėjimai, rašoma studijos rezultatuose, kurie paskelbti žurnale „Proceedings of the National Academy of Sciences”.

Manoma, kad šis tyrimas nurodys naujus būdus, padėsiančius sulėtinti su amžiumi pasireiškiančių protinių gabumų blogėjimą.

Primername, jog mokslininkai neseniai nustatė, jog bėgiojimas su šiuolaikiniais sportbačiais atneša daugiau žalos nei naudos: jais avint 54 proc. išauga apkrova klubams ir 36 proc. keliams, todėl patariama bėgioti basomis arba avėti labai paprastą pėdas apsaugojančią avalynę.

susimąstęs, kuomet staiga nuo šakos nukrito obuolys. ‘Kodėl obuoliai visada krenta statmenai į žemę,’ – pagalvojo jis”.

Istorijoje šis nutikimas tapo savotišku anekdotu, pasakojančiu, kaip krentantis obuolys įkvėpė Niutoną gravitacijos teorijai. Beje, didesniai poveikiui pasiekti, dažnai perpasakojamose istorijose obuolys nukrenta tiesiai mokslininkui ant galvos.

Tad nors atvejis su obuoliu ir nėra visiškai „laužtas iš piršto”, tačiau nei obuolys buvo stebuklingas, nei tinkamas „smegenų sukritimas” neįvyko – bent jau remiantis dabar paviešintais Niutono biografijos atsiminimais.

Technologijos.lt

Margumynai

Tikimybė surasti idealų gyvenimo draugą(ę)

Britų ekonomistas apskaičiavo, kad mūsų galimybės surasti idealią antrąją pusę lygios 1 iš 285 tūkst. Peter Back, ekonomikos dėstytojas Warwick universitete (Didžioji Britanija), savo apskaičiavimus, pavadintus „Kodėl aš neturiu merginos”, atlikti nusprendė po to, kai jam 3 metus nepavyko sulaukti meilės. 30-metis ekonomikos žinovas išsiaiškino, kad iš 30

mln. vienišų merginų jam tiktų tik 26. Nelinksamas prognozes vienišiams žmones apskaičiavęs ekonomistas mano, kad jam į porą tiktų 24–34 metų vienišos moterys, gyvenančios jo gimtajame Londone. Pasak jo, tikimybė susirasti idealią antrąją pusę išėjus vakare į miestą lygi 0,0000034 proc., t. y. 1 iš 285 tūkst.

Lrt.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **JAV LB Lemonto socialinių reikalų** skyriaus administracija sausio 20 d. 2 val. p. p. kviečia į filmų popietę Pasaulio lietuvių centro skaitykloje. Matysite vaizdajuostę „Rokiškio dvaras“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Vasario 3 d. bus rodomi kino filmai „Mylėti artimą“ ir „Medinis Lietuvos barokas“.

♦ **Montessori mokykla „Žiburėlis“** veikia Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Priimami vaikai nuo 3 iki 6 metų. Atvirų durų diena, kur tėveliai galės susipažinti su mokytojomis ir mokymo programa, vyks ketvirtadienį, sausio 21 d. 9–11 val. r. ir pirmadienį, vasario 22 d. nuo 9–11 val. r. Registracija 2010–2011 mokslo metams prasidės šeštadienį, kovo 6 d. Registracija vyks tik tėvams atvykus į mokyklą (eilės tvarka), tad prašome atvykti anksčiau, nes vietų skaičius ribotas. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.ziburelis.org arba sužinosite paskambinę tel.: 630-257-8891.

♦ **Čikagos lietuviai kviečiami** jungtis į Palaimintojo Jurgio Matulaičio tridienio pamaldas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (Marquette Park). Tridienio pamaldos prasidės penktadienį, sausio 22 d., 7 val. v., tęsis šeštadienį, sausio 23 d., 4 val. p.p. ir baigsis sekmadienį, sausio 24 d., 10:30 val. r. šv. Mišiomis. Visi kviečiami dalyvauti.

♦ **Jaunimo centro Moterų klubo** geriausios šeimininkės sausio 31 d. tuoj po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje maloniai visus kviečia į Jaunimo centro kavinę paskanauti mielinį blyną su obuolių koše. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

♦ **Vasario 7 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro** didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL) po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus skaitomas organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metinis veiklos ataskaitinis pranešimas. Popietės pradžia – 12:30 val. p. p. Nuo 1998 m. veikianti organizacija remia vienuolika Lietuvos dienos centrų bei laikinosios globos namų. Kviečiami organizacijos nariai, rėmė-

jai bei susidomėjęsiejai. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.childgate.org arba parašę el. pašto adresu: vvm@childgate.org

♦ **JAV LB Krašto valdybos kultūros** taryba ir Vidurio Vakarų apygarda vasario 20 d., šeštadienį, 7 val. v. kviečia visus muzikos ir baletu gerbėjus į šventinį Lietuvos meno meistrų koncertą „Lietuvos Nepriklausomybei – 92“. Koncerte dalyvaus Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro žvaigždės – balerina Eglė Špokaitė ir jos partneris Martynas Rimeikis, smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker ir pianistė Ginta Čepinskaitė-Bistras. Koncertas vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Daugiau informacijos tel.: 708-691-9674.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Sausio 30 d. 8 val. v. ir sausio 31 d. 4 val. p. p.** Greenwich High School Dickerman Hollister Auditorium, Hillside Road, off Rte. 1 in Greenwich, CT, vyks Greenwich Symphony Orchestra koncertas. Solistė – smuikininkė Edita Orlinytė. Skambės Henri Vieuxtemps koncertas smuikui Nr. 5, Franz Schubert „Nebaigtoji simfonija“ ir Antonín Dvorak simfonija Nr. 8. Bilietų kaina – suaugusiems 30 dol., jaunimui – 10 dol. Daugiau informacijos tel.: 203-869-2664 arba internetinėje svetainėje: www.greenwichsym.org

♦ **Vasario 21 d. 1:30 val. p.p.** Boston Lietuvių piliečių klube vyks Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Programos I dalis: Nepriklausomybės Aktų skaitymas (Boston lituanistinės m-los mokiniai) ir pranešimas „Studentų ir moksleivių stažuotės Lietuvoje“ (pranešėja – JAV LB KV vicepirmininkė Birutė Bublienė. Įspūdziais dalinsis Aista Kazlauskaitė). II dalis: Koncertuoja žymūs Lietuvos atlikėjai balerina Eglė Špokaitė, Fulbright stipendininkas smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker, baletų šokėjas Martynas Rimeikis ir bostonietė pianistė Ginta Bistras. Daugiau informacijos rasite tinklalapiuose: www.ballerina.gallery.com/spokaite.htm arba www.vonbekker.com.

Regina Nedas parodos atidarymo metų.

Inos Stankevičienės nuotr.

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre sausio 15 d., penktadienį, 7:30 val. v. atidaryta Reginos Nedas darbų paroda „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos“. Paroda veiks visą sausio mėnesį. Ją aplankyti galima kasdien, išskyrus antradienį ir trečiadienį, nuo 12 val. p. p. iki 7 val. v.

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

„DRAUGAS“ – IŠEIVIJOS GYVENIMO DABARTIS IR ATEITIS

Be Draugo fondo dienraštis nebūtų sulaukęs šimtmečio. Aukokime Draugo fondui įvairiomis – gimtadienių, vardadienių, jubiliejų, švenčių ir kt. – progomis. Įamžinkime savo artimuosius Draugo fonde.

Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Valdovų rūmų muziejus pakvietė į mecenatų vakarą

2010 m. sausio 15 d., penktadienį, Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai drauge su partneriais Lietuvos dailės muziejumi ir VšĮ Pilių tyrimo centru „Lietuvos pilys“ surengė kultūros vakarą „Mecenatai ir jų dovanos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmams“, kuris vyko Taikomosios dailės muziejuje (Arsenal g. 3A). Jo metu buvo pristatytas mecenatystės reiškinys ir pagerbti kolekcininkai, kultūrininkai, verslininkai, atkuriamiems Valdovų rūmams nuo 2003 m. dovanojantys reikšmingų lituanistinių ir kitų kultūros, meno bei istorijos vertybių.

Iš viso Valdovų rūmų muziejui padovanota arba perduota 30 rodi-

Kolekcininko Edmundo Armoškos dovanotas Genujos dožo Andrea Doria biustas.

nių, kurių vertė – apie 2,2 mln. Lt. Tai visos Lietuvos nacionalinis turas.

Didesnę dalį mecenatų dovanų galima apžiūrėti Taikomosios dailės muziejuje nuolat veikiančioje parodoje „Gotika. Renesansas. Barokas – Valdovų rūmų interjero vertybės“.

Valdovų rūmų info

Kun. Juliaus Sasnausko, OFM dovanota kunigaikščių Sapiegų bibliotekos knyga.

www.valdovurumai.lt nuotraukos

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.